Hayat

No. 82 2 MAYIS 1958 100 KURUŞ

Margaret'in yerini alan Prenses: ALEXANDRA

Reno'da bir gece...

Talihin kapısı..

Topkapı Sarayı'nı bilmeyenler bu resimde gördüğünüz esrarlı kapının arkasında nelerin gizlendiğini bir türlü tahayyül edemezler.
«Talih» de böyle arkasında nelerin gizlendiği önceden bilinmeyen bir muammalar kapısıdır. Fakat, muhakkak olan bir şey varsa, bu yıl, İkramiyeli Aile Cüzdanı sahiplerinden talihi yâver olanların 40 apartman dairesini ve 1 milyon lira çeşitli para ikramiyelerini kazanacaklarıdır.

Hesaplarında en az 200 lirası olanlar çekilişlere iştirak ederler.

Her 100 liraya bir kura numarası

YAPI ve KREDİ BANKASI

1958'de

40

APARTMAN DAİRESİ

ve

1 MİLYON

LİRA PARA İKRAMİYESİ

Hayat

ELEONORA RUFFO
(Fotoğraf : Dial)

HAFTALIK MECMUA

2 MAYIS 1958

FİATI : 100 KURUŞ

YIL: 3 CİLT: 4 SAYI: 82

SAHİBİ :
ŞEVKET RADO

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
HİKMET FERİDUN ES

YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İBRAHİM ÇAMLI

HAZIRLIYANLAR :
SEMİRAL BİLBAŞAR
FİRUZ AŞKIN
FİKRET ARIT
AYHAN ERER

FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - Bürenkök (Ankara) - Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56

DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.

REKLAM İÇİN :
Kararname gereğince, Türk Basın Birliği Resmî İlânlar Limited Ortaklığı'ndan verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
Yıllık (52 sayı) 50 T. L.
6 aylık (26 sayı) 25 T. L.
HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 19 Cent'e ve İngiliz Lirası olarak 1 şilling 5 Pence'e tekabül eden fiatla satılır. Yıllık abone fiatı — âdi posta ücreti dahil — 75 Türk Lirasıdır. Abone olmak istiyenler bu mebâlığın karşılığı olan Dolar veya İngiliz Lirasını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize göndereceklerdir. Takdirde mecmuaların muntazaman alabilirler.

HAYATTAN FOTOĞRAFLAR

HASAT — Sakallı yüzü dalların arasından bir çiçek gibi açmış olan bu adam, hurma toplamaktadır. Şimali Afrika memleketlerinin hurma ağacı dolu bahçelerinde bu aylarda büyük bir faaliyet mevcuttur. Yedisinden yetmişine kadar herkes bir maymun çevikliği ile hurma ağaçlarına tırmanmakta ve bu senenin mahsulünü toplamaktadır.

TEMSİL REKORU — Stokholum'un Florence Revüsü bir sene zarfında 500.000 seyirci önünde temsil vermek suretiyle yeni bir rekor kırmıştır. Revü temsillerine New - Yorktaki bir programı dolayısiyle yalnız üç gün ara vermiştir. Yukarıda revünün yıldızı Patricia görülüyor.

İŞ BAŞINDA — Danimarka prensesi Margarethe geçen ay 18 yaşını doldurmuş ve veliaht olmuştur. Prenses, babası bulunmadığı zamanlar Kabine toplantılarına riyaset edecektir. Yukarıda narin prenses müstakbel mesai arkadaşları, kelli felli hükümet erkânı arasında görülüyor.

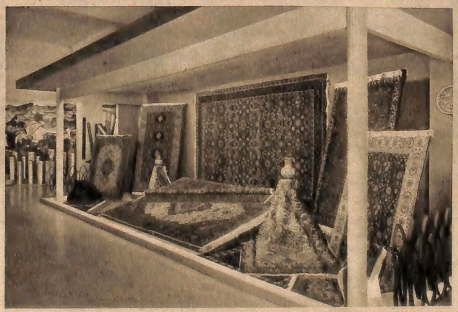

MİLANO FUARINDA — 12 nisan ile 27 nisan tarihleri arasında İtalya'nın Milano şehrinde yapılan milletlerarası fuara memleketimiz de iştirak etmiş ve yukarıda görülen halı pavyonu ile serginin en dekoratif köşelerinden birini meydana getirmiştir.

ASRIN SERGİSİ

12.000 işçinin 5 sene durmadan çalışıp meydana getirdiği ve 600.000.000 dolâra mal olan Brüksel Sergisi, asrımızın bu konudaki en mühim eserlerinden biri kabul edilmektedir. Sergiyi günde 200.000 kişi ziyaret ediyor.

ATOMIUM — İnsanoğlunun madde üzerindeki zaferini temsil eden bu köşe, her biri bir atomun 200 milyar defa büyütülmüş şekli olan 9 küre ile temsil edilmektedir. Küreler eskalator ve asansörlerle birbirine bağlıdır. Alttaki küre bir atom sanayii sergisini ihtiva etmekte, üsttekilerden bütün sergi sahası görülmektedir. Yukarıda Atomium; yanda da folklor köyü (önde), atomium, Amerikan (yuvarlak bina) ve Rus (müstatil bina) paviyonları ile serginin bir kısmı görülüyor.

TÜRK PAVİYONU

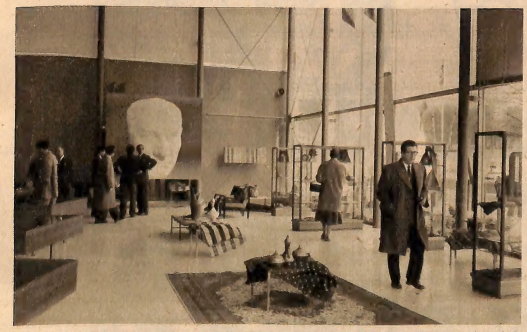

Brüksel Sergisi'nin en ilgi çeken köşelerinden biri, güzellik ve zarafeti ile beraber, ifade ettiği fikir bakımından da Türk paviyonu olmuştur. Bu fikir, Türkiye'nin Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlıyan bir geçit üzerinde olması; her iki kıtanın medeniyet alış verişinde, kendi iştiraki ile de oynadığı mühim roldür. İki binadan meydana gelen Türk paviyonunda modern ve eski Türkiye'ye ait sanat eserleri, etüdleri teşhir edilmektedir. Bir mozaik pano bu binaları birbirine bağlamakta, üstündeki figürlerle de medeniyet safhalarını teberüz ettirmektedir. Paviyonlarda bir Türk lokantası ile ayrıca bir de Türk kahvehanesi vardır.

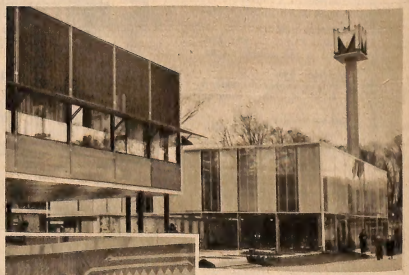

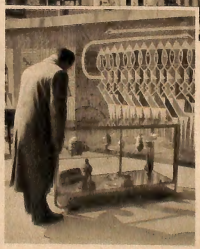

Yirmi dört metre kare genişliğinde olan ana binanın (soğda) duvarları camdır. Binanın altını boydan boya kaplıyan mozaik pano 60 metre uzunluğunda ve 2.40 metre yüksekliğindedir. Bu muazzam eseri meydana getirebilmek için 14 Türk sanatçısı bir sene çalışmışlardır. Sergiden sonra paviyon sökülecek, Ankara'ya getirilip, kurulacaktır.

AMERİKAN PAVİYONU — Dikkati çeken yabancı paviyonlar arasında Amerikan paviyonu başta gelmektedir. Serginin açıldığı ilk saatler zarfında bu paviyon binlerce kişi tarafından ziyaret edilmiştir. Amerikan paviyonunda, seçkin güzellikte kızlar defileler tertibetmektedirler. Yukarıda paviyonun dış görünüşü, yanda muhafaza edilen paviyon sahasındaki ağaçları ile iç kısmı görülmektedir.

1937 Paris ve 1939 New- York milletlerarası sergilerinden sonra, geri kalan yirmi senenin bu konudaki en muazzam eseri olan 1958 Beynelmilel Brüksel Sergisi 17 nisanda açıldı. Brüksel Sergisi, 1851 Londra sergisinden beri yirmi dokuzuncu milletlerarası sergisidir. 46 devlet ve 8 milletlerarası teşekkülün katıldığı sergiyi 500.000 i Amerikalı olmak üzere 40.000.000 kimsenin ziyaret edeceği umulmaktadır. Brüksel şehrinin merkezinde 50.000 otomobil ve 2.000 otobüslük otoparklarda toplanmış olan vasıtalar ve üç dakikada bir Brüksel hava alanından sergi köyüne sefer yapan helikopterler saatte 60.000 kişi taşımaktadır. Açıldığı günden beri sergiye günde ortalama 175.000 ile 200.000 kişi ziyaret etmektedir. Sergi sahası için 200.000.000 dolâr sarfeden Belçikalılar, vesait durumunu düzene sokmak ve sergi civarını güzelleştirmek için de 400.000.000 dolâr harcamışlardır. Yalnız Brüksel'de 50 kilometre yeni yol, 8 kilometre tünel ve köprü yapılmıştır. Otel, motel, çadır ve 6.000 pansiyonda 150.000 yatak hazırlanmıştır. Hâdise vaktan kesif ve icatlarla dolu son elli yılın bir panoraması olan ve 12.000 işçinin beş sene durmadan çalışarak meydana getirdiği bu şaheser 19 ekime kadar altı ay devam edecektir. Sergi yalnız sanat ve ilmin bir şaheseri değil, İngiliz tipi veya Rönesans devri bahçeler, kreşli ve oyun yerleri ile «Çocuk Kıralığı», 100 küsür binalı bir 1900 senesi Belçika kasabasını ihtiva eden folklor köyü, Belçika kısmı ile milletlerarası kısmı birbirine bağlıyan 400 metrelik asma köprü ve nihayet atomium'u ile âdeta muazzam bir masal diyarıdır. Brüksel şehrinin üçte biri, Paris'in meşhur Concorde meydanının da otuz misli büyüklüğünde olan Brüksel civarındaki sergi, bütün dünya milletlerinin bir araya gelerek birbirini daha iyi tanımaları, devamlı bir sulh ve daha beşeri bir dünyanın kurulması ümit ve gayesini gâtmektedir.

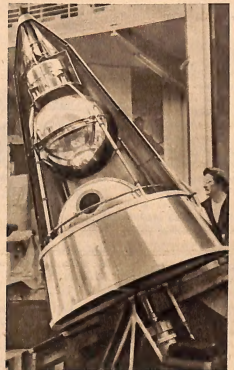

SPUTNIK — Brüksel Sergisi'ndeki Rus paviyonunda, Sovyetler, ilk defa olmak üzere tam boyu ile içine köpek konmuş olan 2 nci Sputnik'i teşhir etmektedirler. Sovyetler bu suretle büyük ilgi göreceklerini ummuşlardır.

TEŞRİFATÇILAR — Sergide dehşetli bir teşrifatçı bolluğu vardır. Bunların çoğunluğunu da genç kızlar teşkil etmektedir. Yalnız Fransız paviyonunun kitap teşhir kısmında 9 kız teşrifatçılık yapmaktadır. Yukarıda çeşitli milletlere mensup olan bu kızlar Brüksel'in tarihî bir semtinde kol kola gezerken görülüyor.

ÇARESİZ DERTLER

Sohbet KÖŞESİ

EVLENMEK umumiyetle pek basit bir hâdise gibi görünür. Tatbikatta da öyledir. Kolunuza müstakbel eşinizi takıp nikâh memurunun karşısına gidersiniz. «Kabul ediyor musun?» derler, «Ediyorum!» dersiniz. Bir deftere iki imza atarsınız; olur biter.

Artık siz o andan itibaren evlisinizdir. Eşinizle beraberce saadete doğru gideceğinizi zannedersiniz. Ama ya gider, mesut olursunuz; yahut da saadet sizin için uzakta, çok uzakta duran, erişilmez bir hayal olarak kalır. İşte o zaman, o pek kolayca bağlanan evlenme düğümünü çözmenin imkânsız olduğunu görerek bahtsızlığın en derin uçurumuna yuvarlandığınızı görür, ömrünüz boyunca çırpınır, dururusunuz.

Geçen hafta aldığım mektuplardan ikisi evlenmeyi göründüğü kadar basit zannedenden ve bunun için de pek düşünüp taşınmadan evleniveren iki talihsiz okuyucumun o basit muamele ile girdikleri çıkmazda nasıl çırpınmakta olduklarının hikâyesini bana kadar getirdi.

Bunlardan biri genç bir hanımdır. Komşuları olan bir delikanlıyı seviyormuş. Ailesinin zoru ile başkasiyle evlenmiş ve bir çocuğu da olmuş. Fakat kocasını bir türlü sevememiş. Devamlı hır gür içinde geçen üzüntülerle dolu bir hayat. Kadın her şeyi göze alıp ilk sevgilisine dönmek istiyor. Fakat ortada bir çocuk var. «Ne yapayım?» diye teryadediyor.

İkincisi genç bir memur. Anadolunun bir kazasında okuması yazması bile olmıyan basit bir kadınla nasılsa evlenmiş, iki de çocuğu olmuş. Sonra bir vilâyete naklet-miş. Bu sefer münevver bir hanıma âşık olmuş. Artık evini, karısını tahammül edilmez buluyor. Evlilik onun için devamlı bir ıstıraptan başka bir şey değildir. «Acaba ne yapsam?» diye çırpınıp duruyor.

Benim bu mustarip okuyucularımı dertlerinden kurtaracak bir reçetem maalesef yoktur. Çünkü evliliğin bu türlü dertleri çaresiz dertlerdir. Hele çocuklar da dünyaya geldikten sonra bir yuvayı bozmak insanı saadete görürmez. Çünkü mesut olmak istiyenler bu sefer arkalarında bedbaht olmuş çocuklar bırakacaklardır. Onların felâketleri saadet arıyan ana ve babayı emin olun, ömürlerinin sonuna kadar kovalar, durur.

Kaldı ki evlilikte bu duruma düşmüş olanlara «evlilik bağınızı çözünüz!» demekte de bir isabet yoktur. Yeni yuvanın, arkada kalan çocukları hesaba katılmasa bile, dirlik, düzenlik içinde kurulabileceğini kim, hangi tâhi keşfedebilir?

Hekimlik, bilirsiniz, iki türlüdür: Biri tedavi eden hekimlik, öteki koruyucu hekimliktir. Koruyucu hekimlik insanın hasta olmasına meydan vermiyecek tedbirleri alır. Evlilik bir hastalık değilse de hasta olmıya çok elverişli bir yapıdır. Onun için başkaçıçta, evlenmeyi pek basit bir şey gibi görmemeli; düşünüp taşınmalı, hattâ kimsenin tesiri altında kalmadan karar verebilmelidir ki, ileride bu türlü çaresiz dertlere düşmek ihtimali biraz eksilmiş olsun.

ŞEVKET RADO

23 NİSAN 1920

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ NASIL KURULDU?

YAZAN : NAŞİT HAKKI ULUÇ
(Baş tarafı geçen sayıdadır)

Son İstanbul Meclisi

MUSTAFA Kemal, nihayet İstanbulda toplanması bir emri vaki olan Meclisin üyelerini, Erzurum ve Sivas kongrelerinin kararlarına uygun bir mesaiye sevk ve eğer bir gün Meclis dağılacak olursa kolaylıkla toplamak için kendisini reisliğe seçmelerini temenni ve tevsiye etmek üzere, kendileriyle teker teker temas için «Heyeti Temsiliye» ile birlikte Ankaraya gitti (27.12.1919).

Mebusların bir çoğu ona uğradılar; Mecliste bir «Müdafaai Hukuk grupu» kurulması yolundaki karar ve temennilerini anlattı. Hükümet, onun bu temaslarından gocunuyor ve Meclisin açılmasını geciktirmekle ithama katkışıyordu. Nihayet son Osmanlı Meclisinin Fındıklı Sarayında açılışına şahit olduk (12.1.1920).

Mebuslar, İstanbulun havasını kısa bir teneffüsten sonra, Padişaha âsi Mustafa Kemal'i reis seçmediler. Bir ay sonra kanserden ölen Reşat Hikmet'i — eski hariciye müsteşarı — birinci reisliğe, İstanbul Barosunun reisi Erzurum Mebusu Celâleddin Arif'i ikinci başkanlığa getirdiler. Müdafaai Hukuk Grupu yerine, sonraları Mustafa Kemal'in hüzün ve istihza ile andığı «Felâhı Vatan» adlı bir grup kurdular (10.2.1920).

Sadrazam, Felâhı Vatan Grupuna gelerek, artık meşru hükümet iş başındadır; Mustafa Kemal'in Anadoluda hükmetmesini istemem, diyor ve Heyeti Temsiliye millî iradenin mümessili olamaz, diye valilere tamimler yağdırmaya başlıyordu (14.2.1920). Mustafa Kemal kastı ve tehlikeyi görüyordu; buna karşı millî teşkilâtın kuvvetlendirilmesini valilere tebliğ etti (17.2.1920).

Millî Misak

Bu Meclisten tarihe kalan vesika, Erzurum ve Sivas kongrelerinin kabul ettiği esaslı «Millî Misak» adlı bir araya toplayıp (27-28.1920) rahmetli Edirne Mebusu Avukat Şeref'in teşviki ile dünya parlâmentolarına ve başımına bildirmesidir (17.2.1920).

Millî harekâtın kuvvetlenmesi karşısında emellerinin gerçekleşemiyeceğini gören istilâcılar, Mustafa Kemal'i de tuzağa düşüremediklerini görerek İstanbulu askeri işgal altına aldılar (16.3.1920). Millî harekâtta vazife almış mebusların bir kısmını da tevkif ettiler.

Yeni Seçimler

Hâdiseler Mustafa Kemal'e hak veriyordu; o, derhal büyük müdafaa planını tatbika koydu ve Ankarada millî iradenin mümessili bir heyetin kurulmasını istedi ve buna Anadoluya kaçabilen mebuslarla vücut vermek maksadiyle Meclis Reisi Celâleddin Arif'e müracaat etti. İhtilâlin hızını aldığını hâlâ kavramıyan avukat, hukuk nazariyeleri yönünden bazı itirazlara kalkınca, derhal salâhiyeti fevkalâdeyi haiz bir Meclisin teşkili kararını bütün Anadoluya yayınladı ve milleti yeni bir seçime çağırdı (19.3.1920).

1) Her livadan beşer mebus seçilecek, 2) Meclis Ankara'da açılacak, 3) Seçim on beş günde bitirilecek, 4) Seçimlere ikinci seçmenlerle birlikte Belediye ve Umumî Meclis üyeleri de katılacak, 5) İstanbuldan Anadoluya geçen mebusların hakları tanınacaktı.

İstanbul Meclisinin şaşkına dönen üyeleri adı seyahat maksadı belli olmıyan bir mebuslar grupu, hükümetin müsaade ve malûmatı altında Ankaraya yolluyordu. Mustafa Kemal, kurtuluş dâvasının yeni mesnedini İstanbulla uzak yakın alâkalı bir teşebbüse bırakmadı, gelen heyeti nezaret altında Ankaraya getirtti, onlar da yeni Meclise iltihak ettiler.

Celâleddin Arif de Ankaraya gelenler arasında idi; ona da fevkalâde Meclisin toplanmasını teyideden bir beyanname neşrettirdi. (6.4.1920).

Padişah millî hareketi yıkmak için damadı Ferid'i sadrazam yaptı(5.4.1920), Şeyhülâmına, milletin evlâdını öldürmenin din vazifesi olduğunu yayan fetvalar çıkarttı; istilâ ordularının dört yandan kana boyadıkları Anadolunun, şimdi içi de kardeş kavgasına sürüklenmiş bulunuyordu (11.4.1920). Aynı gün Saraya mensup İstanbul muhafızı Natık Paşa, Padişahın feshettiği Fındıklı Meclisine bir kilit vurmuş bulunuyordu.

İsyan ve Hiyanetler

Bolu ve Düzcede bir çok mebuslar şehit olmuş, Saray Anzavur adlı bir şakiye paşalık vererek Yunan'lla döğüşen Kuvayı Milliyeyi arkadan vurduruttu.

İLK GÜNLER — Büyük Millet Meclisi'nin ve civarının ilk günlerinden tipik bir fotoğraf. Soğda, Meclis binası ve o zamanki Anadolu'nun kara nakil vasıtası bir yaylı. Solda da bütün mücadelenin üzerine yüklendiği mukaddes kağnı.

İsyan dalgaları 19 nisanda Ankaranın burnunun dibine, Kızılcahamam'a ve Beypazarı'na kadar yaklaşmış ve kahraman bir Kuvayı Milliyeci 24 üncü Fırka Kumandanı Kaymakam Mahmut Bey Hendek'te âsiler tarafından şehidedilmişti. Anadoludaki kumandan bey ve paşalardan bazıları İstanbulla temastan henüz vaz geçmemişlerdi. Büyük Mustafa Kemal böyle bir günde, «gayesi vatanı, hilâfeti ve saltanatı kurtarmak olan, Büyük Millet Meclisini» 23 nisanda açacağını, o gün duaalar edilerek kurban kesilmesini tamim etti.

MUSTAFA KEMAL VE DİYAP AĞA — Diyap Ağa, Dersim aşiretlerinden Ferhatuşağı Aşireti Reisi. Dersim Mebusu olarak Ankara'da bulunduğu sıralarda Dersim'in mutavaatına hizmet etti. Fotoğraf : 22 mart 1921.

İKİ TOPLANTI — Büyük Millet Meclisi'nin 1 mart 1921 (solda) ve 23 nisan 1921 de yaptığı toplantılardan birer görünüş. Soldaki resimde, ön tarafta ayaktaki zat, İzmir suikastı elebaşılarından olup asılan Lâzistan Mebusu Ziya Hurşit'tir. Soldan üçüncü, Mevlevi sikkeli zat da Konya Mebusu ve Meclis Birinci Reisvekili Abdülhalim Çelebi Hazretleridir.

Büyük Millet Meclisi

Yirmi kolordu, Meclisin toplanacağı binayı ve mebusların barınacağı yerleri hazırlamakla meşguldü.

Meclis için İttihat ve Terakki Fırkası tarafından numune Mektebi veya fırka kulübü olarak yaptırılan (bugün Ulus meydanındaki tarihî bina) ve henüz bir çok eksikleri mevcut olan yapı ele alındı; bu binanın meydana gelmesine birinci devrede Bursa mebusluğu eden İttihat ve Terakki müfettişlerinden Necati gayret harcamıştır. Binanın henüz kiremitleri döşenmemişti. Bir odasında bir Fransız askerî mümessili oturuyardu. Binanın damı, Ulucanlar'da bir mektep için getirtilmiş olan kiremitlerle örtüldü. Mekteplerden sıralar getirildi, zamanın vali vekili Hakan diye tanınan Yahya Galip Beyin, kolordu istihkâm taburunun, Ankara sanatkârlarının yardımı ile bir kürsü yapıldı ve eksikler tamamlandı. Mebuslar için de Muallim Mektebinde yatakhaneler ayrıldı ve onlar da aralarında bir tabldot kurarak işlerini tanzim ettiler.

Ankaraya gelen mebusların bir kısmı yeni devletin temeli olacak olan bu Meclisin, bir müessisan meclisi olmasını ileri sürüyorlar; bazıları adına Kurultay diyelim, diyorlardı, Mustafa Kemal, tereddütleri şöyle izale ediverdi :

— Burada Kurultay diye bir meclis kurarız, fakat halk, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılmasını bekler, deyince Meclisin de adı meydana çıkıverdi.

Tereddütleri Yenerek...

(23.4.1920) Türkiye Büyük Millet Meclisi açılacaktı, bunun Padişaha karşı bir hareket olmasından çekinen mebuslar tereddüt geçiriyorlar ve (20.4. 1920) günü Hacı Bayram şeyhinin odasında toplanmış bulunuyorlardı. Konya Çelebisi Abdülhalim de aralarında idi, konuşma sonunda Çelebi'nin bir takrir vererek Meclisin açılmasının Padişahtan sorulmasına karar verdiler.

Büyük Mustafa Kemal, o güne kadar ne aşılmaz güçlükleri yenmişti.

Açılış Töreni

Meclis gününde açıldı, Hacı Bayramda başlıyan dinî merasim ile Meclise gidildi. Karacabey Müftüsü Bursa Mebusu Fehmi Efendi'nin duasından sonra kurbanlar kesilirken Meclise girildi.

Meclisin en yaşlı üyesi maarif müdürlüğünden emekli 75 yaşında Sinop mebusu Şerif Bey kürsüye çıktı, kısa bir nutuk vererek :

«— Bu Meclisi âlinin reisi sıfatiyle ve tevfiki ilâhî ile milletin dahilî ve harici istiklâli tam dahilinde mukadderatını bizzat deruhde ve idare etmeye başladığını bütün cihana ilân ederek Büyük Millet Meclisini açıyorum!» dedi.

Mecliste iki sözü, Ankara Mebusu Mustafa Kemal aldı, İstanbulun işgaliyle doğan durum üzerine milletçe seçim yapılarak yeniden seçilenlerle, İstanbuldan kurtulup gelebilen mebusların da katılmasiyle içtimainın tabiî görülmüş olduğunun zapta geçirilmesini teyiden istedi ve bu teklif ittifakla kabul olunduktan sonra mazbataların incelenmesi için iki encümen seçilerek o gün toplantıya artık son veridi.

M. Kemal'in Teklifi

(24.4.1920) günü Meclis gene yaşlı reisin idaresinde toplanarak encümenlerden gelen seçim mazbatalarını tasdikten sonra, Mustafa Kemal ilk nutkunu söyledi; mütarekeden beri geçen ahval ve hâdiseleri anlatarak, esir olan hilâfet ve saltanatı ve tehdid altında bulunan «milli mukadderat» ı kurtarmak için işe fiilen milletin el koymasına sıra gelmiş olduğunu beyanla, yeni Meclisin sonsuz olan hak ve salâhiyetlerini telkin eden teklifini yaptı.

Meclis, teşri ve icra salâhiyetini nefsinde toplıyan bu teklifi ittifakla kabul ederek o dakikadan itibaren mesâlihi umumiyei milliyeye el koymuş oldu.

İlk Reis Vekilleri

Öğleden sonraki gizli celseyi müteakip, reisliğe Mustafa Kemal, ikinci reisliğe Celâleddin Arif, «birinci reis vekâletine Türbei Mevlâna Postnişini Abdülhalim Çelebi Efendi Hazretleri» seçildi, Mustafa Kemal öyle büyük bir insandı ki, Meclisin açılıp açılmamasını Padişaha soralım, diyen Konya Çelebisini birinci reis vekilliğine seçtirerek, tereddüt ve parçalanma temayüllerini, kurtarıcı dâvasının potası içinde eritti ve bu zata, takririni Mecliste okutmadan Fevzi Paşanın İstanbulun durumu hakındaki (27.4.1920) nutkunu müteakip geri aldırttı.

Ertesi günü de «ikinci reis vekilliğine Hacıbektaşı Veli Çelebisi Cemaleddin Efendi Hazretleri» seçilerek, Anadolunun tarikatle muvazenesine dikkat atfedildi.

Meclisteki 115 mebusun hatırda kaldığına göre 50 si kalpak, 41 i fes giyiyor; 24 ü sarık sarıyordu. Kurtuluş mücadelesi siyasi mesnedini bulmuştu.

REY TOPLANMASI — Birinci Büyük Millet Meclisi'nde rey toplanması. Soldan itibaren İstanbul Mebusu Neşet, Karesi Mebusu Hacı Muhiddin, Konya Mebusu Abdülhalim Çelebi, Bolu Mebusu Dr. Fuat ve Adana Mebusu Zamir beyler.

GÜL-OK
KONFEKSİYON

yazlık bir modelini takdim eder:

MODEL : 541
Ekose Vistra Elbise
Fiat ..... TL. 101,40

Mevsim için hazırlanan zengin çeşitli koleksiyonumuzu Gül - Ok mağazalarında görünüz.

Posta ile tediyeli sevkiyat yapılır
Müracaat
Posta K. No. 412
GALATA

HER ZEVKE
HER BEDENE
HER KESEYE
Uygun!

Toptan satış : Duvardibi 3/5
Elmadağ — Telefon 47 12 41

ESKİ ALBÜMDEN BİR YAPRAK

TULUMBACILAR

İSTANBUL uzun yıllar yangınlarla kavruluruş bir şehirdir. Yangın bahsinde, bugün tamamiyle maziye karışmış teşekküller arasında bir de mahalle tulumbası ve tulumbacıları vardı ki, bu teşkilât adını aldığı semtin itibarını ve şerefini de üzerinde taşırdı. Şehirde muntazam bir itfaiye teşkilâtı kurulıncaya kadar devam eden bu ocaklara mahallenin gençleri, işsiz güçsüzleri kadar meyki, servet ve itibar sahipleri de katılır, yangın kulesinden aldığı haberle ok gibi fırlayıp şehrin birçok semtini bir anda dolaşmak kaygısiyle koşan köşklünün sesini duyar duymaz, tam bir amatör ruhu ile, sıcak yataklarından uğrayıp soluğu tulumba sandığının altında alırlardı. Beyazıt kulesinin o çepeçevre camlı sahanlığında elindeki mızrağın ucunu parlatarak durmadan dönen bekçiler, şehrin en uzağını bile görür, büyük bir meleke ile bir alevin, bir dumanın semtini derhal tâyin eder ve seferlerine haber verirlerdi. Kuleye o semte mahsus işaret çekilirken vazifeli köşkü de soluğu caddede alırdı. Mahalle bekçileri yanık sesleriyle yangının semtini haber verince bir yıldırım hızıyle yola çıkan tulumba takımları, birbirleriyle yarışarak, geçit bağlarında semtlerinin ve takımlarının adını bağırarak, fenerlileri, mızraklıları önde, reisleri, kökençileri, kol değiştirecek olan omuzdaşları yanlarda, hızır gibi yangın yerine yetişirlerdi. Fakat bu şuursuz bir koşu değildi. Onun da bir edebi ve erkânı vardı. Bilhassa tulumbanın tepeliği hiç kıpırdamıyacak. Öndeki tulumbaya yetişememek, yolda başka takım tarafından geçilmek âdeta bir serefsizlik. O devirde her semtin, her mahallenin birer tulumbası bulunurdu. Namlı tulumbacılar arasında Makinist Tayyar, Kafeşçi Arif, Kâhya İsmail, Âsaf Bey, Arap Rasit gibi isimler sayılıyor, takım halinde Boğazkesenliler, Cerrahpaşalılar, Kadırgalılar, Kasımpaşalılar, Üsküdarlılar ve Aksarayılılar, Fatihliler, Eyüpliler gibi şöhret yapmışlar bulunuyordu. Resimde meşhur tulumba takımlarından Çeşmemeydanlılar görülmektedir.

Çantadaki ŞEKER

İngiltere Ana Kıraliçesinin son Avustralya seyahatinde çantasından çıkardığı kesme şeker hâlâ günün dedikodusudur.

Bundan bir müddet önce resmi bir ziyaretten Londra'ya dönen İngiltere Ana Kıraliçesinin Avustralya'da başından geçen bir hâdise İngiltere ve Avustralya'da hâlâ günün mevzuu olmıya devam etmektedir. Ana Kıraliçe Avustralya şehirlerinden birinde bir atlı polis birliğini teftiş ederken, polis atlarından biri önünden geçmekte olan Ana Kıraliçeye uzanarak yakasındaki orkideyi koparmış ve kemali afiyetle yemeğe başlamıştır. Orada bulunanlar Ana Kıraliçe'nin bu vaziyete sinirleneceğini ve atını zaptedemiyen polisi azarlıyacağını zannederlerken, o hoşlanarak gülmeye başlamış ve çantasından çıkardığı bir kesme şekeri avucuna koyarak ata yedirmiştir. Atlı polis birliğinin, Ana Kıraliçeye refakat edenlerin ve merasim sahasında hazır bulunan yüzlerce kişinin şahit olduğu bu hâdise kısa zamanda bütün Avustralya'ya yayılmış,- Londra'ya kadar aksetmiştir. Bunun üzerine herkes sormaya başlamıştır : «Ana Kıraliçe'nin çantasında kesme şekerin ne işi var?» Bazı Londra gazeteleri, bu arada Avustralya'daki «Sidney Herald Tribune» gazetesi bu hâdiseyi dillerine dolamışlar, Ana Kıraliçenin bazı kadınlar gibi çay servisi esnasında masaya getirilen kesme şekerleri çantasına indirmek za'fına sahip olduğunu iddia etmişlerdir. Bu iddia Britanya İmparatorluğu camiasında Ana Kıraliçe'ye bir hakaret telâkki olunarak hoş karşılanmamış ,fakat «Ana Kıraliçe'nin çantasında kesme şekerin ne işi var?» sualini de bugüne kadar kimse cevaplandıramamıştır.

YİRMİ SANTİMLİK CANAVAR

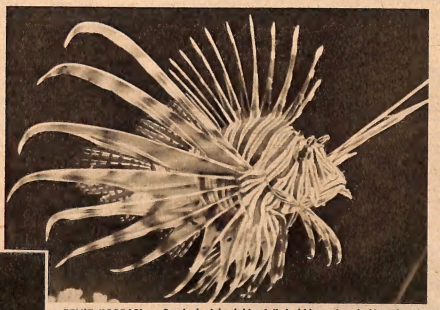

DENİZ KOBRASI — Sıcak denizlerdeki minik balıkların baş belâsı olan 20 santim boyundaki Aslan Balığı, dünyanın en şahane renklerine sahiptir. Uzaktan bakılınca seyrine doyum olmıyan, fakat dikenlerinde müthiş bir zehir taşıyan bu balığa aynı zamanda «Deniz Kobrası» ismi de verilmiştir.

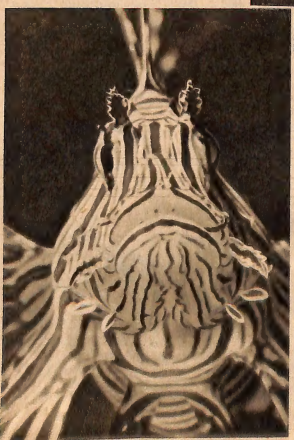

ONU, Monaco'nun Okyanus Müzesindeki akvaryumunda nazlı bir gelin gibi salınarak dolaşırken görseniz, tehlikeli olabileceğine ihtimal vermezsiniz. Küçük çocuklar kadar, büyükleri de hayran bırakan harikulâde renklere sahiptir. Bu renkler o kadar göz alıcıdır ki akvaryumun vitrinine yaklaşan ziyaretçiler uzun müddet oradan ayrılamaz...

Yüzgeçlerinin en ince noktalarına kadar, renkler senfonisi halinde, mağrur bir tavırla dolaşan âzamî 20 santimetre boyunda olan bu balık, hakikatte yırtıcı bir kâdirdete ve vahşî bir iştaha sahiptir.

Balık cinsleri kataloğundaki adı «Aslan Balığı» dır. İnsanlar için doyulmaz bir temaşa meyzuu olmasına mukabil, yaşadığı sıcak tropik sularındaki kendinden minik balıkların nazarında korkunç bir canavardır.

Minik balıklar onu gördükleri zaman dehşet içinde kümeleşirler ve hiç kıpırdamadan âdeta ıbret saatini beklerler. Aslan Balığı vücuduna nazaran çok büyük olan ağzını açtığı zaman, yüze yakın minik balığı gövdesine indirecek bir soluğa sahiptir. Üstelik, doyduğu da hiç görülmemiştir...

Sırtındaki rengârenk süslü dikenlerde kuvvetli bir zehir taşıyan zalim balığı, balıkçıların hiç hoşuna gitmez. Çünkü dikenlerdeki zehir, adam öldürmemesine rağmen dehşetli ıstırap vericidir.

SEKSEN KARILI DOLANDIRICI

25 sene hapis yattıktan sonra serbest bırakılınca, eski karılarının dâvalariyle karşılaştı.

Gina itham ediliyor

ŞÖHRETLİ YILDIZ «HAYALİMDEN ÇİZDİM» DEDİĞİ BİR BEBEK PORTRESİNİ, İDDİAYA GÖRE ESKİ BİR FOTOĞRAFTAN KOPYA ETMİŞ!

RESİM VE MODELİ — Solda Gina'nın hayalden yaptığını iddia ettiği resim ve sağda bunun orijinali görülüyor.

Bazan şöhretli sinema yıldızları da yalan söyleyebilirlermiş. Bunun mükemmel bir misalini İtalyan filmciliğinin gözbebeği olan meşhur yıldız Gina Lollobrigida vermiştir. Geçenlerde İtalyan mecmualarından birinde, kara kalemle çizilmiş bir bebek portresi neşredilmişti ve resmin altında Gina'nın imzası vardı. Şöhretli yıldız bu bebek resmini 1946 yılında tamamen hayal mahsulü olarak yaptığını ve daha o zaman böyle şirin bir bebek annesi olmak istediğini söylemişti. Resmin mecmuada neşrinden birkaç gün sonra bir okuyucu mecmuaya bir mektup ve mektupla beraber eski bir gazeteden kesilmiş bir de bebek fotoğrafı göndermiştir. Okuyucunun mektupta verdiği izahata göre gönderdiği resim 1943 yılında Terni şehrinde neşredilen küçük bir mecmuada çıkmıştır. Resmi gönderen okuyucunun iddiasına göre, Gina'nın altına imzasını koyduğu ve (Hayalimden çizdim) dediği portre de işte bu resimden kopya edilmiştir. Adı geçen mecmua kendi müdafaası olarak aşağıdaki satırları ilâve etmektedir. «Gerçi Gina Lollobrigida'nın bir resmi maharetle kopya edebilmesi mezivettir ama, tıpkı küçük çocuklar gibi yalan söylemesi de çok garip değil mi?»

DOLANDIRMA REKORU — Richard Engel, başka suçlardan dolayı zaten 25 yıl demirparmaklıkların arkasında kalmıştı. Hürriyete kavuştuğu gün, polis tekrar yakasına yapışmakta gecikmedi (solda). Çünkü, kendisini dâva eden (yukarıdaki) bu kadınlarla Amerikalı 80 dulu izdivaç yoluyla dolandırmıştı!

Sigmund Richard Engel, 234 defa isim değiştirmek ve sayısız dolandırıcılık suçlarından 25 seneye mahkûm olmuştu. Cezasını çektiği hapishaneden çıktığı gün, hürriyete kavuşmanın sevinci içinde, şöyle zevkine uygun bir öğle yemeği bile yiyemeden tekrar yakasına yapışıldı.

Engel'i «İzdivaç dolandırıcılığı» yüzünden tam 80 kadın dâva etmek üzere sıraya girmişti. Çünkü bu ihtiyar kurt, fırtınalı hayatı boyunca, mali durumu iyi dul kadınları kolayarak onların sevgisini kazanan ve bir günlük izdivaç yapmaya muvaffak olan zaman bir donjuan'dı!

Engel, kocasını kaybetmiş, hayatta tek başına kalmış, zengin ve hassas bir dul keşfedince hemen kendisine sahte bir isim buluyor ve kandırdığı kadınla birlikte soluğu nikâh memurunun önünde alıyordu. Sahtekârın bu izdivacları âdeta bir gün sürdükten sonra, sevgili (!) eşinin ortada bulabildiği parasını cebine indirip kayboluyordu...

Richard Engel bu şekilde 80 defa evlenmiş, 80 kadını izdivaç yoluyla dolandırmıştı. Saf yaradılışlı dullar, kendilerine eş olarak seçtikleri erkeğin ne müthiş bir kurt olduğunu, ancak onun hapishaneden tahliyesini müteakip öğrenmişler ve avukatları vasıtasiyle adli makamlara müracaat etmişlerdi. Yirmi beş yıllık mahkûmiyetten sonra hürriyete kavuşan izdivaç dolandırıcısına bundan sonra da rahat yüsü yoktu!...

PETROL KIRALININ
Petrol Lâmbalı Otomobili

LONDRA gibi, geniş caddelerinde binlerce nakil vasıtasının vızır vızır işlediği bir şehirdeki en tipik ve enteresan otomobil bir Ermeniye aittir.

Bu Ermeni, Nubar Gülbenkyan'dır. Nubar, dünyanın sayılı milyarderlerinden olan ve Ortadoğu'daki petrol kuyularından mühim bir kısmına sahip bulunan Kalust Serkis Gülbenkyan'ın oğludur.

54 yaşında ve evli olan Nubar Gülbenkyan Londra'da gözleri kamaştıran şahane bir villâda oturur. Koca cüsseli, simsiyah kalın kaşlı, kır sakallı sempatik bir adamdır. Dünyanın hemen bütün imkânları elinde olduğu halde, en büyük merakı orkidelerdir. Milyarder Nubar'ın, yakasına bir orkide iliştirmeden sokağa çıktığını hemen kimse görmemiştir.

Bu enteresan milyarderin, bütün Londralıları ilgilendiren meşhur otomobiline gelince, onun da tuhaf bir hikâyesi vardır.

Nubar Gülbenkyan'ın emrinde, en lüks ve pahalı İngiliz otomobili olan «Rolls-Royce» lardan birkaç tanesi bir den çalışır. Âdeta yer yüzündeki en gösterişli otomobiller Nubar'dadır.

Böyle olduğu halde milyarder Ermeni, Londra sokaklarında dolaşmak üzere kendisine, bir eşini daha kimse nin bulamıyacağı «tamamen şahsa mahsus» bir otomobil yaptırmıştır.

Londra'da trafiğin en kesif olduğu akşam saatlerinde şehir caddelerine peş peşe sıralanan irili ufaklı otomobillerin arasına bu acayip otomobil katılır ve ekseriya kara kaşlı, kır sakallı, orkideli Nubar Gülbenkyan hususi arabasının penceresinden etrafına tebessümler dağıtır.

Otomobilin hususiyeti, yer yüzündeki ilk otomobillere yakın bir şekilde oluşundan başlar. Nubar, Amerika'nın «füze» stilini veya İngiltere'nin «royal» tipini bir kenara bırakmış, şöyle, babasından, dedesinden kalma, bir 19. Asır asılzadesinin altın kalmalı kupasını hatırlatan, payton benzeri bir şekil düşünmüştü. Sonra bu düşüncesini tatbik safhasına koymakta gecikmedi. Yaptırdığı otomobil de tamamiyle bu fikrine uygun olarak imal edilmişti. Sanki 1923 senesinden kalmış bir otomobili hatırlatıyordu. Buna mukabil pencereleri otomatikti. Bir düğmeye basılınca kendiliğinden açılıp kapanıyordu. Tavan kısmı da plâstikten mamul olup, müteharrikti. Nubar havayı fazla sıkıntılı bulup ferahlamak isterse şoförüne haber vermesi kâfi geliyordu.

Otomobilin diğer taraflarına pek bir şey denemezdi. Modern ve hakikaten

KENDİSİ — Milyarder Nubar Gülbenkyan (Bay yüzde 5) Londra sokaklarında dünyanın en garip otomobili ile dolaşırken etrafına tebessümler dağıtır.

göz alıcıydı. Motör, otomobil sanayiinin en yeni buluşlarına göre yapılmıştı.

Nubar Gülbenkyan'a ait hususi otomobilin asıl ve en büyük hususiyeti «Petrol lâmbaları» idi. Nubar bir petrol kıralı olarak, otomobilinde benzinden başka da akaryakıt bulunmasını istemiş, bunun için bir çare bulmuştur: Otomobilin esasen asılzade paytonlarını hatırlatan karoseri kısmına şu bildiğimiz, hani bir zamanlar elektriksiz Boğaziçi yalılarında aydınlanmak için kullandığımız fitilli petrol lâmbalarından koydurmak!

Nubar Gülbenkyan'ın acayip otomobili Londralıları en ziyade işte bu iki yanındaki iki petrol lâmbası ile cezbetmektedir. Milyarder Nubar Gülbenkyan bu enteresan otomobile 3000 sterlin ödemek suretiyle sahip olmuştur.

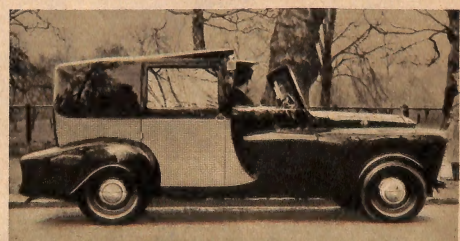

OTOMOBİL — Nubar Gülbenkyan'ın eski devirlerdeki atlı arabaları hatırlatan otomobili, milyarder için son model bir Rolls - Royce veya Cadillac'dan daha kıymetlidir. Yanlardaki petrol lâmbaları, otomobilin en büyük hususiyetini teşkil eder.

Rüya Kadın

Hayatın yeni romanı: 2

Yazan: **Collins**

ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

Ahır odası binanın bir köşesinde bulunuyordu. Odaya giren hanci, uyuyan seyise doğru yürüdü ve kafeste vahşi bir hayvanmış gibi, adamcağızı süpürge sırığıyle dürtüp uyandırdı. Francis Raven korku içinde bağırarak ayağa fırladı. Şüpheli bakışlarla bizi süzdükten sonra kendine gelerek hürmetkâr bir uşak vaziyeti takınıp :

— Affınızı rica ederim Madam, affınızı rica ederim Efendim !... diye bizden özür diledi.

Bu özür dileyişteki ton ve tavır onun hayattaki şu görünen mevkii ile mütenasip değildi. Mrs. Fairbank'in bu adama karşı gösterdiği ilginin mânasını anlar gibi olmuştum. Atlara ne yapacağını görmek için onu avluya kadar takibettik. Topal atın ayağını kaldırışı, işini pek güzel bildiğini bana derhal anlattı. Atları, süratle ve sessizce boş bir ahıra götürdü. Bir kova sıcak su getirip atın ayağını kovanın içine sokarak :

— Ilık su, şişin inmesine yarar Efendim, dedi, daha sonra ayağı bezle saracağım.

Her ne yaptı ise zekice yaptı; her ne söyledi ise mâkul ve mantıki idi. Şimdi onda garip, anormal hiç bir hal görülmüyordu. Uykusunda konuştuğuna şahit olduğumuz adam bu muydu ? Uykudan korku içinde fırlıyan ve şüpheli gözlerle bize bakan bu adam mıydı ? Birkaç sual sorarak tecrübe etmek istedim.

III

Ona dedim ki :

— Galiba burada pek o kadar iş yok ?

Hemen cevap verdi :

— Pek az, Efendim.

Bir daha sordum :

— Handa kimse oturuyor mu ?

Nezaketle :

— Han tamamiyle boştur, Efendim... dedi.

Tekrar konuştum :

— Ben hepinizi ölmüş zannettim ! Çünkü hiç kimseye sesimi işittiremedim.

Aynı nezaketle dedi ki :

— Han sahibi çok sağırdır, Efendim. Hizmetçi de bir işe gönderildi.

Şu cevabı verdim :

— Evet, sen de ahırda derin bir uykuya dalmıştın. Gündüzleri böyle şekerleme yapıyorsun demek ?

Seyisin yıpranmış çehresi hafifçe kızardı. Ilk defa olarak gözlerini benden çevirerek başka bir tarafa bakmıya başladı. Karım, gizlice kolumu çimdikledi. Nihayet bir şeyler mi keşfetmek üzere idik ? Sualimi tekrarladım. Bana cevap vermekten başka çaresi yoktu. Cevap şu şekilde verildi :

— Çok yorulmuştum, Efendim. Öyle olmasaydı beni gündüz uykuda bulamazdınız.

Biraz kurcalamak istedim :

— Demek çok yorulmuştunuz ? Fazla çalışmış olmalısınız ?

Kısaca cevap verdi :

— Hayır, Efendim.

Israr ettim :

— Şu halde sebep ne olabilir ?

Tekrar tereddüdetti ve istemiyerek cevap verdi :

— Bütün gece ayaktaydım, Efendim. Şaşırmıştım... Hayretle sordum :

— Bütün gece ayakta mı idiniz ? Yoksa kasabada fevkalâde bir şey mi oldu ?

— Hayır Efendim, hiç bir şey olmadı.

— Yoksa bir hastanız mı vardı ?

— Hayır Efendim, hiç bir hastam yoktu.

Bu cevap, sonuncu idi. Ne kadar uğraştı isem fazla bir şeyler keşfine muvaffak olamadım. Arkasını dönüp yaralı atın ayağiyle meşgul olmıya başladı.

Ahırdan ayrılarak bizi Farleigh Hall'e götürecek olan araba işi için han sahibi ile görüşmeye gittim. Karım, seyisin yanında kaldı ve ayrılırken bana bir göz işareti yaptı. Bu işaret şöyle diyordu :

— Bütün gece uyuyamamış olmasının sebebini ben mutlaka anlıyacağım. Bu işi bana bırak.

Araba işi kolayca halledildi. Hanın bir atı ve bir arabası vardı. Han sahibinin bu at ile arabaya dair de anlatılacak bir hikâyesi mevcutmuş. Hikâye, Francis Raven'inkine benzemekle beraber şu fark vardı ki ne at, ne de araba hiçbir mezhebe mensup bulunmuyorlardı ! Hancı hikâyeyi şöyle anlattı :

— Gelecek doğum gününde at dokuz yaşına girecek. Araba, yirmi dört sene oluyor ki benimdir. Atı Underbridge'den Mister Max yetiştirdi. Arabayı yapan ise Yeovil'den Mister Pooley'dir. Araba da, at da kendi öz malımdır. İşte bu da anların hikâyesi !

Kafasını bu tafsilâttan kurtardıktan sonra han sahibi ata koşumları geçirmeğe koyuldu. Ben de, ona yardım olsun diye, arabayı itip avluya getirdim. Bizim hazırlıklarımız tamamlanır tamamlanmaz karım da göründü. Bir veya iki saniye sonra da seyis onu takibetti. Atın ayağını bağlamıştı; şimdi de bizi Farleigh Hall'e götürmeğe hazırlanıyordu. Yüzünde ve hareketlerinde sinirlilik alâmetleri sezdim. Galiba karım onun mahremiyetine girmeğe muvaffak olmuştu. Avlunun bir köşesinde ona gizlice sordum :

— Eh, söyle bakalım, Francis Raven'in bütün gece uyuyamadığının sebebini anlıyabildin mi ?

Evet veya hayır diye cevap verecek yerde, dramatik bir tesir uyandırmak kastiyle olacak ki, bana sual sormıya başladı :

— Bugün ayın kaçı, sevgilim ?

— Bugün mü ? Martın biri tabii...

— Percy; bir mart Francis Raven'in doğum günüdür.

Bunu pek enteresan bulmuş gibi görünmeğe çalıştımsa da muvaffak olamadım. Mrs. Fairbank üzgün bir eda ile devam etti :

— Francis sabah saat ikide dünyaya gelmiş.

Karımın zekâsı da han sahibinin zekâsı gibi mi işlemeğe başladı diye merak içinde sordum :

— Hepsi bu kadar mı ?

Mars. Fairbank cevap verdi :

— Hayır, bu kadar değil. Francis Raven her doğum yıldönümü gecesi sabaha kadar uyuyamaz. Yatağa girmekten korkar.

— Neden yatağa girmekten korkuyor ?

— Öldürüleceğinden korkuyor.

— Doğum yıldönümünde mi ?

— Doğum yıldönümünde. Gece saat ikide. Bu, doğum günü kadar muntazam bir hâdise.

Karım bu noktada durdu. Acaba bu tafsilâttan başka birşeyler keşfedememiş miydi ? Şimdi artık ben de hâdise ile ilgilenmeğe başladım. Bunun ne demek olduğunu ısrarla sordum. Mrs. Fairbank, esrarengiz bir tavırla, arabayı işaret etti. Şimdiye kadar seyisimiz olan Francis Raven şimdi bizi götürmeğe hazır arabacımız olarak arabada yerini almış bulunuyordu. Arabanın ön tarafta iki kişilik, arkada da bir kişilik yeri vardı. Karım bana mânalı bir işaret yaparak önceki yere yerleşti.

Bu tertip sayesinde, Mrs. Fairbank iki saat, belki de daha fazla sürecek bir yolculuk için arabacının yanında yer almış oluyordu. Neticeyi söylemem lâzım mıdır ? Bunu söylemekle zekânıza hakaret etmiş olurum. Arabadaki yerimi size vereyim. Francis Raven o korkunç hikâyesini ağziyle anlatsın.

GEÇEN HAFTA ÇIKAN KISMIN HULASASI :

40 yaşlarında bir İngiliz centilmeni olan Percy Fairbank, Fransada bulunduğu gençlik yıllarında güzel bir Fransız kadını ile evlenir. İzdivaçlarının onuncu yılında ara sıra yaptıkları gibi İngiltereyi ziyaret ederler. Bu sefer de Somersetshire'deki bir arkadaşının Farleigh Hall adlı malikânesine misafir olurlar. Bir gün herkesle beraber çıktıkları avda canları sıkıldığından gruptan ayrılarak kırlarda gezmeye başlarlar. O sırada karısının atı sakatlanır. malikâne uzakta olduğu için civardaki Underbridge kasabasında bir hana giderler. Hanın ahırında uyuyakalmış olan Francis Raven isimli seyisin sayıklarken sarfettiği acayip sözler onları hayrete düşürür. Büyük bir merakla dinlemeğe başlarlar.

İkinci Hikâye

(Bizzat Seyis tarafından anlatılmıştır)

IV.

On sene oluyor. Hayatımın en büyük faciası, bana bir rüyada ihtar edildi.

Kendinizi on sene evvel, Cambridgeshire'deki küçük kulübemizde bizimle beraber çay içtiğinizi farzederseniz size hikâyemi daha kolaylıkla anlatırım.

Vakit, akşamdı. Masada biz üç kişiydik; annem, ben ve teyzem Mrs. Chance. Bu iki kadın aslen İskoçyalı idiler ve her ikisi de duldu. Aralarında, hatırlıyabileceğim hiçbir benzerlik yoktu. Annem, bütün hayatını İngiltere'de geçirmiş olduğu için aksanında İskoçluğa delâlet eden bir emare sezilmezdi. O da benim gibiydi. Teyzem Chance ise kocası ölüp de bizim yanımıza gelinceye kadar İskoçya'da hiç ayrılmamıştı. Ağzını açtığı zaman dudaklarının arasından gayet kaba İskoç kelimeleri dökülürdü!

O akşam, aramızda bir meselenin münakaşasını yapıyorduk. Mesele de şu idi: Ertesi gün yaya olarak uzak bir yere gitmem iyi mi olur, fena mı?

Zira ertesi gün doğum yıldönümümün arifesi idi. Seyahatin sebebi ise, civarımızdaki Kontluk'ta büyük bir konağa seyis olarak girmem için oraya müracaatta bulunmamdı. Haber aldım ki bu konakta üç hafta zarfında bir yer açılacaktır. Bu işi ben pekâlâ yapabilirdim. Zira, ailemizin iyi günlerinde, babam atları terbiye eden bir müessesenin müdürü idi. Beni çocukluğumdan büyük yaşa kadar atlar arasında çalıştırdı.

Bu küçük tafsilâtla sizi rahatsız ettiğimden özür dilerim. Fakat ilerde anlatacaklarımla bunların ilgili olduğunu çok geçmeden siz de anlıyacaksınız.

Zavallı annem ertesi gün evden ayrılmama şiddetle itiraz ediyordu:

— Oraya kadar yürüyüp tekrar dönmek ve gece burada bulunmak imkânsızdır. Bu, doğum gününü uyuyarak başka yerlerde geçirmek demektir. Babanın ölümünden beri sen hiç böyle birşey yapmadın, Francis. Bunu şimdi yapmanı ise hiç istemem. Bir gün daha sabret oğlum, yalnız bir gün.

Ben ise tembel tembel oturmaktan bıkmıştım. Biran evvel işe kavuşmak istiyordum. Hem gecikirsem belki o yeri başkaları alırdı. Bu düşünce ile anneme:

— Düşün ki, dedim, ne zamandan beri işsizim. Bu seyahati geciktirmeği benden isteme. Arzunu yerine getirecek, yarın akşam mutlaka buraya döneceğim. Bir arabaya binmek bile icabetse, cebimdeki son altı peniyi bu uğurda harcamaktan çekinmiyeceğim.

Annem başını sallıyarak:

— Ben bu işi beğenmiyorum, Francis, hiç beğenmiyorum, dedi.

Onu fikrinden vazgeçirmek imkânsızdı. Birçok münakaşa ettik ve hiç bir neticeye varamadık. Nihayet meseleyi teyzemin hakemliğine havale etmiye karar verdik. Biz annemle boyuna çekişirken teyzem Chance put gibi duruyor, çayını karıştırarak derin düşüncelere dalmış görünüyordu. Kararımızı kendisine bildirdiğimiz zaman, uykudan uyanıyormuş gibi, o kaba İskoç şivesiyle:

— Demek, benim hakemliğime karar verdiniz öyle mi?... diye sordu.

İkimiz de «evet» diye cevap verdik. Bunun üzerine teyzem Chance evvelâ masayı temizledi; sonra cebinden bir deste iskambil kâğıdı çıkardı.

Zannetmeyiniz ki teyzem bunu, annemle beni eğlendirmek için yaptı. Teyzem, iskambil falına son derece inanır ve olacak şeyleri bununla keşfe muktedir olduğunu iddia ederdi. Zaten kendisi iskambil kâğıtlarına danışmadan hiçbir şey yapmazdı. Bunu da dinî bir inanışla yapardı. Kâğıtları çıkardıktan sonra dedi ki:

— Sen mi, yoksa annen mi haklı, gitmekle iyi mi yapacaksın, fena mı, gitmek mi lâzım, gitmemek mi? Francie, işte bu kâğıtlar söyliyecek. Biz Allahın emrindeyiz. Kâğıtlar hepsini söyler.

Bunları işiten annem, suratını asarak, başını öte tarafa çevirdi. Anneme göre, kız kardeşinin bu fal işi, bir hokkabazlıktan başka bir şey değildi. Fakat annem kendi fikirlerini kendine saklamasını bilirdi. Teyzem Chance'e, ölü kocasından yıllık otuz lira kadar bir emekli maaşı kalmıştı. Bu para, itiraf etmek lâzımdır ki, evimizin ihtiyaçları için çok mühimdi. İşte bundan dolayı da teyzeme bir miktar saygı göstermek mecburiyetinde bulunuyorduk. Bana gelince, güçlüklerle karşılaşıncaya kadar zavallı babamın bana hiç bir şey yapmadığını farzetsek bile, iyi bir terbiye vermiş, Allaha şükür beni her çeşit bâtıl fikirlerden uzak yetiştirmişti. Böyle olmakla beraber, fala inanıyormuş gibi görünerek, teyzemi dinlemeğe başladım.

Teyzem kâğıtları karıştırdı. Yedinden aşağı olanları ayırdı. Uğurlu olsun diye de kalan kâğıtları sol eliyle harman yaptıktan sonra bunları bana vererek:

— Sol elinle kes Francie. Buna dikkat et! Allahın hikmetine inan! Fakat unutma ki kısmetin, sol elindedir.

Bu sözleri söyliyerek kâğıtları uzun uzadıya karıştırmıya başladı. Sonra, bunları azalttıkça azalttı. Nihayet elinde topu topu on beş kâğıt kalmıştı. Bunları yarı daire şeklinde önüne serdi. Bu yarı dairenin sağ tarafındaki en son kâğıt güya beni temsil ediyordu. Işsiz kalmış zavallı bir seyisi temsil eden bu kâğıt, Orya'nın Papazı idi.

Teyzem dedi ki:

— Oryanın Papazını alıyorum. Sağdan sola doğru yedi kâğıt sayacağım. Ve sonra Allahtan inayet istiyeceğim.

Teyzem, yemekten evvel dua ediyormuş gibi, gözlerini kapıyarak yedinci kartı bana uzattı. Bunun Sinek Kızı olduğunu söyledim. Teyzem birden gözlerini açıp bana doğru bakarak:

— Sinek Kızı, esmer bir kadın demektir. Sen gizlice esmer bir kadın düşünüyor musun, Francie? diye sordu.

İnsan üç ay kadar işsiz kalırsa aklı esmer veya beyaz kadınlarla hiç meşgul olabilir mi? Ben sadece o büyük konaktaki seyislik vazifesini nasıl elde edeceğim diye düşünüyordum. Bunu teyzeme de söyledim. Fakat o inanmıyordu. Benim bu sözlerimi hiddetle karşıladı ve dedi ki:

— Bak, kâğıt elinde! Eğer onu bugün düşünmüyorsan yarın mutlaka düşüneceksin. Esmer bir kadın düşünmek sanki bir kabahat mi? Soçlarını oğarmadan evvel ben de esmer bir kadındım. Kendine gel, Francie ve kâğıtlara dikkat et.

Dediği gibi yaptım. Masada yalnız yedi kâğıt kalmıştı. Teyzem, her iki baştan ikişer kâğıt alarak geriye kalan üç kâğıttan ikisini seçmemi söyledi. Seçtim. Bunlardan biri Orya'nın Onlusu, öteki de İspati Birlisi idi.

(Devamı gelecek sayıda)

Yeni Bir Hayata Doğru

Sabık İran Kıraliçesi Süreyya'yı Amerika'ya götüren Constitution Transatlantiğinde yapılan özel röportaj

HAYAT BAZAN ZOR — *Masal gibi bir saadetin bitiverdiği yerden itibaren sabık Kıraliçe Süreyya yalnız başına önünde uzayıp giden yeni bir hayata başlıyacak...*

ACI TEBESSÜM — *Yalnız hayat «Constitution» transatlantiğinde başlıyor. İlk merhale Amerika... Süreyya'nın yanında annesi ve erkek kardeşi de var. Kakat kahreden yalnızlığını, bir eğlence anındaki cansız tebessümünden bile hissetmek mümkün.*

GEMİNİN KIRALİÇESİ — *Süreyya kendisini Amerika'ya götüren «Constitution» transatlantiğinde şahane güzelliği ve zarafeti ile bütün yolcuları âdeta büyülemişti... Sabık kraliçe bu sefer de geminin kraliçesiydi. Giydiği son model elbisesiyle erkek kardeşi Bican'la dansederken bütün gözleri kendisine çekiyordu...*

HERŞEYDE O VAR — *Süreyya zaman zaman dalgınlaşıyor. İnsanların dünyasından uzak, bir hayal şehrindeki masal kahramanı oluveriyor. Mazi gözlerinde canlandığı vakit belki yemek bile yiyemiyecek, kamarasına, gümüş çerçeveli resmin yanına koşacaktır. Yanda, nadir olarak çıktığı yemek salonunda görülüyor.*

ŞAH, artık gümüş bir resim çerçevesinde kalmıştı. Iran'ın masal prenseslerinden daha güzel sabık kıraliçesi Süreyya, menevişli gözleri zaman zaman bulanarak, kimsenin bulunmadığı bir vapur kamarasına kapanıyor, gümüş çerçeveli resmi elleriyle, gözleriyle okşayıp seviyordu.

Artık herşey bitmişti. Şah bir daha güzel kıraliçesinin yanında olmıyacaktı. Resmî talâk beyannamesinin Tahran'da gazetecilere okunmasından sonra epey tereddütlü günler geçmişti. Şah'ın ıstıraplı yalnızlığı, Navruz bayramı demeçinde Süreyya hakkında sarfettiği sitayişkâr sözleri, ve nihayet Süreyya'nın imzalıyacağı boşanma kâğıtlarının bir türlü Kolonya'ya gelmeyişi yeniden birleşme ihtimallerinin ortaya atılmasına sebep olmuştu. Fakat, artık bütün bu harabedici hâdiseler unutulmalıydı.

Süreyya saadetinin denizler aşırı, renkli bir hayal şehirde kaldığını biliyordu. Bundan sonra seyahat edecek, yeni ülkelerde yeni simalar tanıyacak, gülmeye, oyalanmaya, unutmıya çalışacaktı.

Amerika yolculuğuna çıktığı zaman içinde büsbütün kuvvetli bir sıla hasreti düşmüştü. Sabık kıraliçeyi Yeni Dünya'ya götüren «Constitution» transatlantiği hüzünlü Avrupa'yı gerilerde bırakıyordu. Süreyya'nın Şahla beraber dolaştığı güneşli Roma caddeleri, kış sporları yaptığı karlı İsviçre dağları, Fransız Rivieyerasının sıcak kumları her geçen saatte biraz daha hayal olmaktaydı. Hele Tahran büsbütün uzaklardaydı. Binbir gece masallarındaki saraylar gibi güzel bir saray, cennet kadar sevimli çiçek bahçeleri, aydınlık muhteşem salonlar... ve bütün bunların üstünde Şahın yüzü, tebessümü, sesi, bir daha bulunması mümkün olan şeyler miydi?

Yeni bir hayata doğru yol alan sabık kıraliçe bunların hepsini birden unutmıya çalışacaktı. Yeni hayatın ilk merhalesini Amerika teşkil ediyordu. Ötesi malûm değildi.

Şimdilik Süreyya'nın dünyasında, küçük bir resimden ibaret olsa bile yanından hiç ayırmadığı Şah, dünyanın her köşesinde de cıvıl cıvıl konuşup oynıyan sevimli çocuklar vardı.

Yeni bir hayatın eşiğinde Süreyya, Şahın ve adım başı karşılaştığı küçük çocukların, yüreğine dayanılmaz bir ateş düşüren .tesirinden elbette kurtulacaktı. Ama o gün kimbilir nerelerdeydi?...

EN KIYMETLİ HÂTIRA — *Süreyya'nın transatlantikteki kamarasında Şahın gümüş çerçeveli güzel bir resmi vardır. Sabık kıraliçe, saadetinden artakalan bu en güzel hâtırayı yanından ayırmıya bir türlü kıyamıyor.*

İÇİNDEKİ ATEŞ — *Dünyanın her köşesinde, hattâ bir transatlantikte bile cıvıl cıvıl konuşup oynıyan sevimli çocuklar vardır. Netekim Süreyya transatlantiğin güvertesinde oynaşan küçük çocuklara uzun uzun bakmaktan kendini alamıyor. Güneş gözlüğünün gizlediği gözlerinde kimbilir ne hüzün vardır?*

NİHAYET AMERİKA — *Transatlantik New - York'ta rıhtıma yanaşıyor. Gazeteciler, foto muhabirleri Süreyya'yı âdeta ablukaya almıştır. Hikâyesi dünyayı aylarca meşgul eden sabık kıraliçe yeni bir hayatın eşiğinde.*

Türklere karşı harbeden İtilâf Kuvvetleri Başkumandanı GENERAL HAMİLTON'UN

Hamilton Kirte'de Mağlup

"Birdenbire, 2000 kişi kadar bir asker kalabalığının yerden fırlıyarak kütle halinde sahile doğru koştuğunu, sonra bir kayalığın arkasında kaybolduğunu gördük. 800 metre aşağıda tekrar göründüler. Tüfeklerinin ucuna takılı süngüleri parlıyor, başlarında subayları, elinde kılıç, süratle koşuyordu!..."

ÇEVİREN : ADNAN ERİM

DÜRBÜNLERİMİZLE araziyi gözden geçirdik. Bu civarda vaziyetimiz biraz düzelmiş. Hatlarımız bir miktar ilerlemiş.

18.20 de tekrar kuzeye çıktık. Kirte tepelerinde bazı Türk topları seçtik. Queen Elizabeth derhal 38 liklerini harekete getirdi. Kısa bir bombardımandan sonra bu toplar gözden kayboldu. Belki de onları susturduk. Fakat, oradan buradan Türk sahra topları yine ateş yağdırmakta devam etmekte.

18.50 de müşahidi kestik. Tekeburnu açıklarına gidip demirledik. Bu arada Kumkale çıkarma yerinde vaziyetin iyi olduğu haberleri gelmiye başladı.

Böyle olduğu halde o bölgede kuvvetlerimizin dörtte birini kaybetmiş bulunuyoruz. Yarın sabah Kumkale'de tahliyeye başlıyacaklar.

27 nisan 1915 : Sabahın ikisinde Amiral Guépratte'tan bir telsiz aldık. Fransız kuvvetleri Kumkale'yi tahliye etmiye başlamışlar. Artık bu kuvvetler Teke koyu yerine, doğrudan doğruya Ertuğrul koyuna çıkıp oradaki birliklerimizi takviye edebilirler. Çünkü Ertuğrul koyundaki durumumuz düzelmiş bulunuyor...

Alçıtepe'ye bugün taarruz etmeyi kararlaştırdığımız halde, bunu yapamadık. Çünkü Hunter - Weston'un kuvvetleri dünkü harekâtta epey yıpranmış ve yarıya yakın zayiata uğramış bulunuyor. Taarruzumuzu yarına tehir ettik. Bunu Lord Kitchener'e bildirdim.

Saat 7 de Arıburnu açıklarına geldiğimiz zaman sahilin dehşetli Türk topçu ateşine maruz kalmış olduğunu gördük. Fakat şimdi ateş kesilmişti ve bizimkiler sahilde rahat rahat geziniyorlardı. 7.55 te Queen Elizabeth'in dev topları yine ağızlarını açtı. Fakat Türk topları bir tepenin arkasında susuyor, öbür tepenin arkasında tekrar ateşe başlıyor.

Saat 10.30 da bir uçak raporu aldık : Türklerin Yavuz zırhlısı Çanakkale Boğazı'na gelmiş !...

Herhalde büyük toplarıyle aşırtma ateşi yapacak... Derhal tarassut balonumuz uçuruldu. Yavuz'un yeri tesbit edildi. Tam saat 10.15 te ilk mermimizi Gelibolu toprakları üzerinden aşırarak 12 kilometre mesafeye savurduk. Tarassut balonundan telsiz geldi : «Isabet yok. Yavuz yerini değiştiriyor.»

Toplarımız tekrar hazırlandı. Aynı denizdeki bir Türk nakliye gemisine birkaç mermi daha gönderdik. Tarassut balonundan yine bir telsiz : «Tam isabet. Nakliye gemisi tahliye ediliyor. Tekne batmak üzere.»

Akşama kadar Arıburnu açıklarında kaldık. Kıtalarımız, bulundukları mevzileri muhafaza için siperler kazıp toprağa gömülmiye çalıştılar. Biz de, dürbünlerimiz, uçak ve balonlarımızla tesbit edebildiğimiz bütün Türk toplarını ateş altına alarak onlara yardım ettik.

Saat 18.30 da Helles Burnu önlerine gelip demirledik. 19 da General Hunter - Weston gemiye geldi. Benimle görüştü. Kirte'nin batı sahilini tahliye için HİÇBİR EMİR VERMEMİŞ ! Hiçbir subay da ona vaziyeti BİLDİRMEMİŞ ! Tahliye emrini veren şahıs da BİLİNMİYOR !...

Mamafih, Weston bu tahliyeye rağmen umumi vaziyetimizin iyi olduğunu söyledi. Gelibolu arazisine üç kilometre kadar girerek yarımadanın güney ucunda doğudan batıya doğru dört büyük kilometre uzunluğunda bir cepheye malik olduğumuzu izah etti. Askerlerimizin de pek ziyade yorgun olduklarını bildirdi.

İstihbarat teşkilâtımız, Türklerin takviye almakta olduğunu öğrenmiş. Bu haber iyi değil. Türkler takviye almadan daha ziyade toprak kazanmamız lâzımdı ! İster yorgun olalım, ister olmıyalım, yarın tekrar taarruzlarımıza başlayıp Türkler Anadolu ve İstanbul'dan daha çok yardım almadan ilerlemiye çalışmalıyız. Hunter - Weston'la taarruz saatini kararlaştırdık. Yarın sabah 8 de harekete geçecek. Bu sırada, Kitchener'den bir telgraf geldi. İstediğimiz Hint tugayı Çanakkale'ye doğru yola çıkarılmış. Daha fazla takviyeye ihtiyacım varsa Mısır'dan tedarik edebilirmişiz. Mısır'da Maxwell'e yazmalıymışız. Ben de derhal Maxwell'e bir telgraf kaleme aldım. Lancashire Tümenini harekete hazır vaziyette tutmasını istedim.

28 nisan 1915 : Saat 9 da General d'Amade, bulunduğum Queen Elizabeth zırhlısına gelerek Kumkale harekâtı hakkında izahat verdi. 9.40 ta General Paris'le, Bahriye Tümenine mensup subaylar geldiler. Bu arada Gelibolu topraklarından silâh sesleri duyulmaktaydı. Bu sesler bir ara o kadar şiddetlendi ki, yine sahil boyunca vazifemize başlamak üzere derhal demir aldık. Kuzeye doğru çıktık. Kirte batı sahilindeki çıkarma yeri açıklarına geldik. Kumsalda sedece bizimkilerin su taşımak için kullandıkları gaz teneketleri parlıyordu. Dürbünlerimizle tepeleri tetkika başladık. Arazinin bir kısmını derinlemesine görebiliyorduk. Birdenbire pek kalabalık bir asker grupunun — 2000 kişi kadar vardı — yerden fırlıyarak kütle halinde sahile doğru koştuğunu, sonra bir kayalığın arkasında kaybolduğunu farkettik ! Kimdi bunlar ?... İlerliyen Türkler miydi, ricat eden bizimkiler mi ?... Amiral bana sordu. Ben ona sordum... İyi seçememiştik. Aramızdaki mesafe 1000 metreden fazlaydı. Roger Keyes de teşhis edemedi. Gemimizin 38 lik topları ateşe hazırdı. Şarapnellerimizin herbirinin içinde 10.000 misket vardı. Bir patlayışta bu 10.000 misket birden etrafa yayılacak, o civardaki her şeyi yakedecekti. Fakat ateş edemiyorduk. Gördüklerimiz bizimkilerse koca bir tugayımızı ortadan kaldırmış olacaktık !

Dürbünlerimizi gözlerimizden ayırmıyarak aynı noktaya bakmakta devam ettik. On dakika kadar sonra, 800 metre aşağılarda tekrar göründüler. Bu sefer kütle halinde değiller, avcı hattına yayılmışlardı ! Tüfeklerinin uçlarına süngüleri takılmıştı. Sıçrıyarak elli metre kadar ilerliyorlar, sonra yatıp ateş ediyorlardı. Dürbünlerimizin adesesinde her hareketlerini en ince teferruatına kadar görüyorduk... Artık şüphemiz kalmadı. Bunlar taarruza kalkan Türklerdi ! O sırada, ricat eden bizimkileri de seçtik. İlerliyen Türklerin karşısında süratle geriliyorlardı.

Artık ateş edebilirdik. Fakat bizimkileri de beraber yakatmek için müsait bir durumun açılmasını bekledik. Bu arada, tahmini 100 kişilik bir Türk bölüğünün dehşetli bir saldırışla bizimkilerin sol kanadını çevirmekte olduğunu gördük. Başlarında subayları, elinde kılıç, süratle koşuyor, askerler de, tüfeklerinin ucunda parlıyan süngüleriyle onu takibediyorlardı. Queen Elizabeth 38 liklerini derhal bu bölüğün üzerine çevirdi. Bu sırada Türk birliği yere yatmış, o an için gözden kaybolmuştu. Fakat biraz sonra tekrar sıçrayıp ilerliyecekti. Topun birini acele ateşledik. Birinci şarapnelimiz Türk bölüğünün elli metre kadar sağında patladı. Tepenin üzeri toz dumanı bulundan görünmez hale geldi. İkinci şarapneli daha gerilere yolladık. Fakat derinlerdeki araziyi gemiden göremiyorduk. Kararlamadan bombardımanımıza akşama kadar devam ettik.

Bu bombardıman sırasında artık hiç bir birliği dürbünlerimizle görmek mümkün olmadı. Harekât, göremiyeceğimiz çukurluklara inmiş bulunuyordu. Tepelerde kimseler kalmamıştı.

Akşama doğru, sahilden bir subayımızın işaretini aldık. Kirte istikametinde birkaç yüz metre içerlerde Türklerin büyük kuvvetler halinde bulunduğunu söyledi ve şunları ilâve etti :

HÜCUM BORUSU — *Birliklerimiz, karaya çıkan düşmanı henüz sayısken vurmak, kuvvetlenip iyice yerleşmesine meydan vermeden imha etmek için üst üste taarruzlar yapıyordu. Bu taarruzlar Mehmetçiğe pahaliya maloluyordu. Lâkin o, bıkıp bıkmıyor, kahramanca ölüme atılıyor, daha büyük bir şiddet ve süratle hücumlarını tazeliyordu. Yukarıda, Mehmetçik, Gelibolu cephesinde neşeyle, yeni bir taarruza hazırlanırken görülüyor.*

ÇANAKKALE HÂTIRALARI

Oluyor...

«Türkler şu anda siperler ve geçitler hazırlamakla meşgul bulunuyorlar. Biz sahildeki tepelerde siperlere girmiştik. Birdenbire üzerimize hücum ettiler. Siperlerimize attadlar. Çekilmiye mecbur olduk. Çekilirken hepimiz biçildikt»

Subaya sorduk :

— Biçilen birlik hangisidir ?

Cevap geldi :

— Hepimiz !...

Sabahtan beri devam eden ateş desteğimize rağmen burada muharebenin aleyhimize neticelendiği anlaşılıyordu.

Dürbünlerimizle tekrar sahili tetkika başladık. Bazı askerlemizin kayalıkların eteklerinden güneye doğru sıvışmakta olduklarını gördük. Hemen Aspinall'ı yanıma çağırıp bir sandalla derhal sahile gitmesini ve kaçanları toplamasını emrettim. Deniz pek durgundu. En ufak bir dalgacık görünmüyordu. Aspinall bir sandala atlayıp sahile koloyca vardı. Adamları epey zorlukla topladı. O sırada büyük bir tahlisiye sandalımız da kumsal sahile bastankara' etmişti. Aspinall'ın topladığı askerler arasında bazılarını ayırıp aldı. Gemiye getirdi. Bunlar ağırca yaralı olanlardı. Diğerleri hafif yaralı olduklarından daha bir müddet muharebeye devam edebileceklerdi. Aspinali topladıklarını tepeye kadar çıkardı...

■

Bugünkü muharebelerde sol cenahtan, evvelâ beş kilometre kadar ilerlemiş vaziyetteydik. Sonradan iki kilometre geriye atıldık. Türklerin takviye aldıklarını tahmin ediyoruz. 88 inci İngiliz Tugayı da önce Türkleri biraz geriletti. Öğle üzeri olduğu zerde kaldı. Kirte'ye girmeğe muvaffak olamadık. Sahilde müthiş muharebeler cereyan etti. Subay zayiatımız korkunçtu.

Halen, Queen Elizabeth gemisinde bulunuyorum. Akşam üzeri güneş, Imroz adasının kurşuni tepeleri arkasından kırmızı ışıklar saçarak battı.

Gece şu emirnameyi neşrettim :

«Bütün er ve subay arkadaşların, düşmanın bizi bulunduğumuz mevzilerden atmak için yapacağı taarruzlara, şiddetle karşı koyacağına eminim. Mısır'dan gelmekte olan takviye kuvvetlerimizin ilk birliği yarın buraya varacaktır. Bunun arkasından bir taze tümen daha derhal yetişecektir. Hatlarımızı muhafaza edip katî zaferi kazanıncaya kadar, Türkleri yıpratmıya çalışmalıyız.»

Lord Kitchener'den telgraf geldi. Mısır'da bulunan Maxwell'e mektup yazarak bana bir tümen takviye göndermesini bildirmiş! Bravo Kitchener !

Manchester birlikleri de yola çıkarılmış bulunuyor. Vaziyetimiz iyi. Tam zamanında takviye almaktayız. Hint tugayının da gelmesini bekliyoruz.

29 nisan 1915 : Bugün hava bozuk. Kuvvetli bir fırtına var. Deniz dalgalı. General Birdwood'a dört tabur takviye gönderdim. Helles mevkiine de iki tabur daha çıkardım.

Anadolu yakasından Türklerin top ateşi kuvvetlerimizi rahatsız ediyor. Donanma bu topları susturamıyor. Beş tane uçağımız topların yerlerini tesbit edemedi. Bütün muharebelerde ağır zayiat vermekteyiz.

Sabahın 9 unda «Kennett» destroyerine geçerek sahile yaklaştık. 9.45 te Komodor Roger Keyes ile beraber, Teke koyu çıkarma yerinden, ilk defa Türk topraklarına ayak bastım. Etrafta mahşeri bir kalabalık göze çarpıyordu. Belki beş yüz askerimiz, sahildeki iskeleyi büyütmek için arı gibi taş taşıyor, yüzlerce askerlik başka bir grup yol yapıyor, mavnalar, çeşit çeşit taşıt araçları kumsalı baştan başa doldurmuş, içlerinden mütemadiyen asker boşaltıyordu.

Yarı çıplak bir başka asker grupu katırları kayalardan yukarıya çıkarmıya uğraşıyordu... Bu pandomima arasında, sıra sıra sedyeler, yüzleri sapsarı yaralıları durmadan sargı yerine taşımaktaydı...

29 uncu Tümen Karargâhına gidip General Huntes - Weston'la konuştuk. Sonra General d'Amade'ı görmek istedik. Fakat, aksi tesadüf, o da bizi görmek için gemiye gitmişti...

Saat 13.30 da Queen Elizabeth'e döndük ve Arıburnu'na doğru yola koyulduk. Çıkarma sahili açıklarına gelince Queen Elizabeth, Türk siperlerini tekrar bombardımana başladı. Bir müddet böyle ateş saçtıktan sonra artık uzakta kalmıya tahammül edemedik. «Colne» isimindeki destroyere geçtik. Süratle sahile yaklaştık.

Gelecek Hafta :
Türklerin yeni bir taarruzu.

BİR ŞAHADETİN HİKÂYESİ

YÜZBAŞI KÂZIM

General Hamilton'un bu sayımızda anlattığı vakaların cereyan ettiği 27 nisan (rumi 14 nisan 1331) günü, 21. Alay 1. Tabur, 1. Bölük Kumandanı Yüzbaşı Kâzım Efendi, Seddülbahirde şehit oldu. Muharebenin mukadderatı üzerinde rol oynıyan o günün hâdiseleri arasında küçük rütbeli bir subayın şehadetinin hikâyesi ehemmiyetsiz görülebilir. Ancak Yüzbaşı Kâzım Efendinin bugün elimizde bulunan son mektubu bu şehadete sembolik bir mahiyet vermektedir. Vatanı için ölümü büyük bir kalb rahatlığı içinde bekliyen bir adamın vasiyeti olan bu mektup Çanakkaleyi Çanakkale yapan kahramanlık destanının özel bir ifadesidir. Yüzbaşı Kâzım Efendi, bu mektubu yazdıktan tam 26 gün sonra hissettiği veçhile şehit olmuştur. Aşağıda kardeşine gönderdiği son mektubu ile bu şehadeti bildiren vesikayı da neşrediyoruz.

Aşağıda, Yüzbaşı Kâzım Efendinin son mektubu, yanda Enver Paşa'nın merhumun ailesine gönderdiği taziye mektubu.

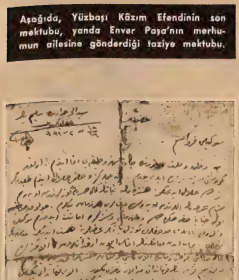

Seddülbahir civarında Selimbey Çiftliğinden
18-19 «M» 331 **Kâzım**

Sevgili kardeşim,

Ben vatan ve millet uğrunda bana düşen vazifeyi ifa ettim. Artık gerisini size terkediyorum. Ben cümlenize hakkımı helâl ettim, tabiidir ki siz de helâl edersiniz. Hemşiremin, Ziyanın kemali hasretle gözlerinden öperim. Muhterem amcamın ellerinden öperek dualarını her zaman beklerim. Çoluk çocuğumu evvel Cenabı Hakka sonra vatan ve millete ve sizlere emanet ederim. Sevgili validem, aileme, çocuklara güzel bakınız. Tahsillerine himmet ediniz. Maaşlarının tahsisi, icabeden muamelenin ifası için arkadaşlardan olayımızın tabur kâtibi ve aynı zamanda alay naibi bulunan Hasan Efendiye yazdım. Bulunduğum fırkanın kumandanı Miralay Remzi Beydir. Alay kumandanı Binbaşı Halil Beydir. Bu isimler size lâzım olursa kendileriyle muhabere edersiniz. Binbaşımız Şevki Bey de benim gibi tehlikede bulunduğu için sağ kalırsa ona da müracaat edersiniz. Kolordu kumandanımız malûm olduğu üzere Esat Paşa Hazretleridir. Hayvanım hakkında lâzım gelen muamele için de kâtip efendiye yazdım. Oradaki hakkımı da çocuklarım için ararsınız. Sana çok rica ederim, efradı ailemi, validemi hiç bir vakit üzme. Daima rıfk ile muamele et. Bana acımasınlar. Ben mukaddes vatan vazifem uğrunda terki can ettim, bahtiyarım. Cenabı Hak sizleri de bahtiyar buyursun. Baki cümlenizi Cenabı Hakka emanet ederim sevgili kardeşim.

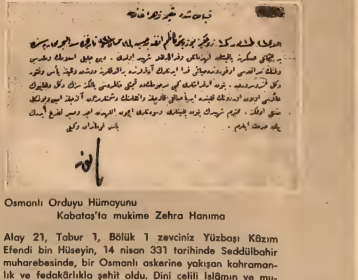

Osmanlı Orduyu Hümayunu
Kabataş'ta mukime Zehra Hanıma

Alay 21, Tabur 1, Bölük 1 zevciniz Yüzbaşı Kâzım Efendi bin Hüseyin, 14 nisan 331 tarihinde Seddülbahir muharebesinde, bir Osmanlı askerine yakışan kahramanlık ve fedakârlıkla şehit oldu. Dini celili İslâmın ve mukaddes vatanının müdafaası uğrunda hayatını feda edenlerin arkadaşında bıraktıklarına düşen vazife yeis ve fütur değil, fahr ü sürurdur. Bütün arkadaşları gibi merhumun da kıymetli hâtırası yalnız sizin değil, daha büyük ailesi olan ordunun kalbinde ebediyen saklı kalacağına ve intikamının düşmanlarımızdan alınacağına emin ve bununla müteselli olunuz. Muhterem şehidin bütün yoksınları ve sevenleri için Allahtan ecir ve sabır tazarru ederek beyanı hürmet eylerim.

Başkumandan Vekili Enver

Hayat

ORTAKÖY CAMİSİ

(Abdülmecit tarafından 1854 yılında yaptırılmıştır.)

İKİ SİGORTA
POLİÇESİ
İKİZLER GİBİ
BENZEŞİR

★

İMZADA
GÜVENDİĞİNİZ
SİGORTACIYI
ARAYINIZ

DOĞAN
SİGORTA

EDDIE...

Fransa'da genç kızların bir numaralı sevgilisidir.

Hafiye Lemmy Caution'u perdede lânse ederken meşhur olmuştur.

Sinemadan anlamaz. Fakat filimleri gişe şampiyonudur.

Festivallerinin gönüllü davetlilerindendir.

YAŞ PASTASI — Eddie, Fransa'nın en popüler yıldızıdır. Hayranları bilhassa genç kızlardır. Aktör 40. yıldönümünü son filmindeki cazip partnerleri sarışın Danik Pattison, Baby André ve Liliane Broussez ile beraber kutluyor.

GÜZELLER ARASINDA — Son filminin mevzuu Uzakşark'ta geçtiği için Japon âdetlerini öğrenmek istiyen Eddie, Japon yıldızı Keiko Kişi'den ders alıyor. Etrafındakiler Baby André, Danik Pattison ve Tilda Thamar.

KADIN YÜZÜNDEN — Filimlerinde daima cesur ve çapkındır. Tabanca ve yumruk düelloları arasında genç kızlara kur yapmaktan geri kalmaz. İşte Eddie, bacaklarıyle ve kalçalarıyle dile gelen partnerlerini tanıtıyor.

"BIR zamanlar Conan Doyle adında bir İngiliz yazarı, zabıta romanları edebiyatında nesilden nesle intikal edecek bir seri hazırlamak istemiş, (Şerlok Holmes) i meydana getirmiş. Conan Doyle'un bu hayali kahramanı geniş kitleler arasında o kadar muvaffakiyet kazanmış ki, son senelere kadar, (Şerlok Holmes hakikaten yaşadı mı ?) diye akademik münakaşalar cereyan etmiş. 1951 de Londra'da temsili olarak Şerlok Holmes'in evi canlandırılmış, küçük bir müze halindeki bu köşe büyük ilgi ile karşılanmış.»

Yirminci Asrın da Holmes kadar meşhur hafiyeleri yok değil. Meselâ Peter Cheney'in Lemmy Caution'unu milyonlarca kişi merakla takibediyor. Sert yumruklu, cesur, yakışıklı ve çapkın hafiyenin bu kadar şöhret kazanmasına sebep, beyaz perdede de canlandırılmış olması... Lemmy Caution şöhretinin büyük bir kısmını sempatik şarkıcı – aktör Eddie Constantine'e borçlu sayılabilir. Lemmy Caution'u ilk defa «Yeşil Gözlü Yosma» (La Mome Vert de Gris) filminde Eddie Constantine'in lânse etmiş olduğu hatırlardadır. Fakat Eddie, Lemmy'yi lânse ettiği gibi, Lemmy de Eddie'yi lânse etmiştir. O filmden sonra, genç aktör sık sık perdede görülmüş, Fransızların «Siyah Seri» diye isimlendirdikleri zabıta filimlerinde bilhassa rol almıştır. Eddie'nin muvaffakıyetinin sebebi Fransa'da da Amerikalılığını muhafaza etmiş olmasıdır. Eddie jestleriyle, Fransızca konuşması ile hâlâ Amerikalı'dır. Fakat aynı zamanda Fransız esprisine de intibak etmeyi bilmiştir. İşte, Eddie Constantine'in filimlerindeki Lemmy Caution tipi böyle bir kokteylden meydana gelmektedir.

1951 yılında bir gün, Amerikalı bir filim prodüktörü tesadüfen Eddie Constantine ile tanışmıştı. Eddie o sıralarda yalnız şarkı söylerdi. İsmi plâk albümlerinde, radyo programlarında yer alırdı. Amerikalı prodüktör «Kahire Hikâyeleri» adlı macera filminde genç şarkıcıyı hareketli bir rolde denemek istedi. Eddie bunu mütaakip «Yeşil Gözlü Yosma» nın başrolüne angaje edilecekti. Böylece 35 yaşında, ilk defa beyaz perdede temayüz etmek fırsatını elde geçirmiş oluyordu. 1917 yılının ekim ayında Los Angeles'te doğmuştu. Annesi ve babası Amerikalı idi. Babası da, dedesi de opera şarkıcılığı yaptıkları için Eddie'nin notalara olan merakı daha küçük yaşlardan başladı. Kendi başına New - York'ta müzik dersleri almıya gittiği zaman, geçinebilmek için otomobil yıkayıcılığı yapıyordu. Amerikan radyolarında şarkı söylerken Helen Mussel adında genç bir aktris ile tanıştı. Champs Elysées ve Roland Petit bale truplarında çalışan Helen ile üç hafta sonra evlendi. Karı - koca beraberce Paris'te yerleşmeye karar verdiler. Kabarelerde, müzikallerde, derken radyoda çalışmıya başlıyan Eddie, günün birinde meşhur şarkıcı Edith Piaf ile beraber müzikal bir operet başrolüne angaje edildi. Bu müzikli piyesten sonra sinemaya intisabedecekti.

Eddie Constantine sinemanın felsefesinden, nazariyelerinden birşey bilmediğini, perdede tamamen gerçek hallerini tekrarladığını iddia eder. Hakikaten de filimlerindeki gibi, şakacı, çocuk ruhlu, çapkın bir insandır. Rol icabı, yumruk ve tabanca düelloları arasında daima kadınların kalbini fethetmekten de geri kalmaz. Eddie'nin hayranları bilhassa genç kızlardır. Kendisi, partnerleri arasında Dominique Wilms'i tercih eder. Reklâm ve gösteriş meraklısıdır. Bu meselevi de kendi kendine halleder. Milletlerarası Filim Festivallerinin «demirbaş» simalarından biri haline gelmiştir.

Maria SCHELL

BUYUK bir piyesin gala gecesidir... Sarışın, küçük bir kız sıçıya sıçıya tiyatronun kapısından girdi. Beyaz teni, iri gözleri, altın rengi saçları ile dünyanın en güzel kızıydı... Fakat tiyatronun koridorları pek kalabalıktı. Anneleri ile beraber buraya gelen küçük çocukların gürültüsü kulakları geliyordu. Kız, bu kalabalığı nasıl yarıp içeri geçebilecekti ? İri gözleri ufaldı, sivri çenesini ileriye doğru uzattı ve yanındakilere onuz vererek geçmek istedi. Beş yaşındaki bir erkek çocuğu açıkgözlük etmek istiyen küçük kızı kulağından tuttu. «Hey» diye bağırdı. «Kendini ne zannediyorsun sen ?...» Kızcağız soğukkanlılığını kaybetmemişti. Sesinin tonunu kuvvetlendirerek, «Ben mi ?» dedi, «Ben bu piyesin baş aktrisiyim...» Bu sözlerden sonra etrafındakiler yavaş yavaş açılmıya başladılar. Kendisine yol verildi. Altı yaşındaki sevimli kız, muzaffer bir eda ile soyunma odasına doğru ilerliyordu...

Vyiana'daki o geceden bu yana yirmi beş yıl geçti. Küçük yıldız sevimliliğini, cazibesini ve sarışınlığını kaybetmeden büyüdü, serpildi... Once Avrupa sahnelerini, sonra Avrupa perdesini fethetmiye başladı. Alman sinemasının en çok para kazanan ve en çok hâsılat getiren yıldızı oldu. Geçen yıl Hollywood filimcilerini de peşinden koşturan aktrisi şimdi sinema dünyasında tanınmıyan yok gibi. Son yılların en değerli yıldızı Maria Schell için İngiliz rejisörü John Boulting, «Şimdiye kadar filimlerimde idare ettiğim en büyük aktris. Büyük bir kabiliyet...» diyor. Metro Goldwyn Mayer stüdyosunun prodüksiyon şeflerinden biri Maria Schell'i, İngrid Bergman ile mukayese ediyor. Bu mukayese hakikaten yerindedir. Belki de Greta Garbo'dan beri hiç bir aktris, Maria Schell'in hassas yüzündeki kadar, dişiliği sembolize edememiştir. Bu, Alman peri masallarındaki bir prensesin yüzüdür. Altın renkli saçları omuzlarına dökülmektedir. Beyaz teni mükemmeldir. Ağzı gayet zarifür ve tebessümleri daima tatlıdır. Işığa göre mavi'den griye, yeşile dönen gözleri iridir. Güldüğü zaman gözlerinde tatlı bir parlaklık farkedilir. Bu parlaklıkta hayvanları dahi terbiye edebilecek bir güç vardır. Bir Hollywoodlu prodüktörün çok yerinde bir tabiriyle, «Bu yüz, Meryem Ana'nın yüzüdür.»

Fakat Maria Schell filimlerinde beraber çalıştığı kimselere, her nedense kendini kolay kolay beğendirememiştir. Meşhur bir Fransız aktörü geçenlerde Maria'dan bahsederken, «Hayatımda bir kadından bu kadar nefret etmedim» diyor. «Bir Hayat» (Une Vie) filminin artisleri ve teknisyenleri ona açıkça «canavar» demekten, kendilerini alamıyorlar. Bir Fransız rejisörü, «Onun tatlı gülüşünün içinde, sivri, yırtıcı dişlerinden başka bir şey görmediğini» söylüyor. Rejisörlerinden biri, Maria'yı «son derece kendini beğenmiş, kendinden başkasının varlığını tanımıyan egoist bir tip» olarak tarif ediyor. Bir başkasının fikrine göre, «Maria mesleğine hiçbir şekilde müdahale kabul etmemektedir. Kadınların çoğunluğu için aşk ne mâna ifade ederse, şöhret de Maria için aynı mânayı taşır...» Aktris işine çok düşkündür. Bütün kontratlarını kendi hazırlar. Iş başında bir erkek gibi düşünen, erkek gibi hareket eden Maria, icabettiği zaman hanımlığını muhafaza etmeyi bilir. Mükemmel Avrupa kültürü sayesinde, meclislerde rahat rahat konuşur, iddialar ortaya atabilir. Meselâ Japon edebiyatına pek meraklıdır. Beş lisan (Almanca, İsviçre, Almancası, Fransızca, İngilizce ve İtalyanca) biliyor. Maria Schell, «Karamazof Kardeşler»i çevirmek üzere Hollywood'a gittiği zaman, orta yaşlı bir Merkezi Avrupalı kadın gibi giyinmişti. Elbiselerinin çoğu Dior'dan alınmış olduğu halde üzerine pek iyi uymuyor, yer yer kusurlar yapıyordu. O sırada biraz da şişmanlamıştı. Filmin rejisörü Richard Brooks «Maria» dedi. «Biraz kilo kaybetmen lâzım.»

— Niçin ? diye sordu Maria.

— Çünkü (rejisör derin bir nefes aldı) cinsi cazibeden bonuluyor.

Bu cümle Maire'yı birden harçınlaştırmıya kâfi gelmişti. Bir dişi kaplan gibi parladı : «Avrupa'da» dedi, «herkes benim vücuduma değil, yüzüme bakıyor.»

■

Sarışın yıldız «Karamazof Kardeşler»deki roliyle filim tenkidcilerinin yeniden takdirini kazanıyor. «Bir Hayat» filminde de kendinden emin gösteren aktresin yakında Yunanistanda yeni bir filim çevirmesi muhtemel. Daha sonra kontratı icabı Hollywood'da çalışacak olan Maria Schell, bütün varlığını sinemaya vermiş. «Filim çevirmeyi seviyorum» diyor. «Her âni bana sevk veriyor. Para için değil; zira sinemanın çerefi paradan da mühimdir. Hakiki mükâfat herkesin hayranlığını kazanmaktır. İstediğim tek şey, meşhur olabilmek mühim bir kimse olabilmek.»

SİNEMAYA AŞIK — Maria Schell, bütün varlığını beyaz perdeye vermiştir. Herkesin hayranlığını kazanmağa ve herşün sinemada biraz daha meşhur olmıya gayret eder.

Ne Okuyor

diye
hiç merak
etmeyin,

muhakkak
ŞAHESER ROMANLAR
dan biridir!

Bu kitaplardan
herhangi birini
gözü kapalı
alabilirsiniz!

JOSEPHINE
GELİN TACI
SABAH YILDIZI
MELISSA
AŞKTAN DA ÜSTÜN!
HARP VE SULH
BÜYÜLÜ ÇİÇEK
HER KADIN GİBİ

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu yokuşu, Hartıbahçe s. No. 11 - İSTANBUL

ENDONEZYA'NIN GA

Bundan iki buçuk ay kadar önce bir geyşa âleminde verilen ültimatomla başlıyan Endonezya iç harbinin sonu gelmiştir. Kısa olduğu kadar zamanımızda emsali görülmemiş bir durum arzeden bu savaşın sebeplerini ve seyrini aşağıda okuyacaksınız.

ÇEŞİTLİ memleketlerin harb muhabirleri iki buçuk aydan beri Endonezya adalarını altüst ederek iç harb arıyorlardı. Ortada ne bir cephe, ne de harbeden taraflar vardı. Cepheye gitmek için ilgililerden aldıkları vesikaları ya hiç kullanmıyorlar, yahut kendilerini karşı taraf askerleri içinde bularak onlara veriyorlardı. Amerikalıların durumunu öğrenmek üzere petrol ve kauçuk mıntakalarına koştukları zaman da onları müzik dinleyip dondurma yer ve Endonezya iklimi hakkında münakaşa ederken buluyorlardı. Nihayet Sumatra'nın Medan bölgesinde, hükümet askerlerinin kurşunları ile delinmiş bir buz dolabı elde ettiler.

Endonezya iç harbi böyle garip, çarpışmasız bir mücadele halinde devam etmekle beraber Batı ve Doğu memleketleri tarafından dikkatle takibedilmekteydi. Çünkü Asya'yı yarı yarıya çevreliyen adalardan yalnız Endonezya Batı blokuna dahil değildi. Endonezya Reisicumhuru Sukarno bu tarafsızlıkla da yetinmiyerek memleketini komünizme sürüklediği takdirde kızıllar SEATO gibi bir barajı kolayca aşmış olacaklardı. Endonezya'nın çarpışmasız iç harbi de bu sürüklenişe mâni olmak için çıkmıştı.

İki taraf kuvvetleri ciddî bir şekilde çarpışmıyor ve ecnebi harb muhabirlerine aradıkları sahneleri temin etmiyorlarsa bunun bazı sebepleri vardı. Yoksa harb onlar için zor birşey değildi. İkinci Dünya Harbi'nden sonra tam beş sene mücadele ederek Endonezya'yı teşkil eden 3.000 adadaki 350 yıllık Holânda hâkimiyetine son vermişler, 85.000.000 nüfusu ile nüfus bakımından dünyada altıncı, Müslüman devletlerde ise birinci büyük devlet olan Endonezya Cumhuriyetini meydana ge-

İşte tabiî zenginlikleri ile adalar âlemi Endonezya! A. B. Devletleri kadar geniş bir sahayı kaplıyan bu memlekette isyan mıntakası başlangıçta hayli geniş bir yer tutarken, sonradan Sumatra'da gittikçe daralan bir sahaya inhisar etmiştir.

tirmişlerdi. İlk reisicumhuru 56 yaşındaki Ahmet Sukarno Müslüman bir babanın ve milliyetçi bir ananın çocuğu olarak hayata gözlerini açmıştı. İnanan bir milliyetçi olarak yetişti. Hayata inşaat mühendisi olarak atıldı. Kendisi gibi milliyetçi, fakat Batı kültürü ile yetişmiş, soğukkanlı bir iktisatçı olan Doktor Muhammed Hatta ile dost oldu. İndonezya'nın istiklâli için beraberce mücadele etmeğe başladılar. Hollândalılar ilk önce Hatta'nın peşine düşerek hapsettiler. Sukarno mücadelesine yalnız başına devam etmeğe başladı. Yirmi altı yaşında iken memleketin bir numaralı milli kahramanı haline geldi.

Onun da serbes hayatı çok sürmedi. 1929 da yakalanarak hapse atıldı. İki sene sonra da sürgün olarak Flores adasına gönderildi. Orada ihtilâle daha iyi hazırlandı. 1942 de Endonezya, Japon işgali altına girince kuvvetli bir Mihver taraftarı olarak ortaya atıldı. Japonya'nın tesirinden sonra Hollândalılar tekrar Endonezya'ya yerleşmek için uğraştılar. Tam dört sene Sukarno ve teşkil etmiş olduğu hükümeti ile mücadele ettiler. Nihayet hepsini yakalıyarak hapse attılar. Bu sefer de Sukarno'nun mesai arkadaşlarından başka bir milliyetçi olan Sjafruddin mücadeleye devam etti. Bu işin sonu olmadığını anlıyan Hollândalılar 1949 da İndonezya'daki emellerinden vazgeçtiler.

Endonezya istiklâline kavuşmakla beraber tam bir huzura ermemişti. İstiklâli, başta Westerling olmak üzere bazı iç ayaklanmalar, parti mücadeleleri, iktisadi buhranlar takibetti. Memleket, madenleri ve toprak mahsulleri ile bir servet yatağı, adaların içinde de en verimlisi Sumatra idi. Endonezya'nın bütün ihraç maddelerini Cava hariç, başta Sumatra olmak üzere diğer adalar temin ediyordu. Fakat bütün adaların geliri başşehir Cakarta'nın bulunduğu 52.000.000 nüfuslu Cava'ya sarfediliyor, öbür adalara hiç masraf edilmiyor, bakılmıyordu.

Eğer Endonezya'nın kalkınması meyzuubahis ise bu yalnız Cava ile olmamalıydı. Diğer adaların idaresi ile sorumlu olan kumandanlar 1955 ten itibaren kendi idarelerindeki adaların mahsullerini kendileri satmağa, paraları kendileri tahsil etmeğe, bu gelirle adalarında yollar ve okullar yapmağa başladılar.

Bu hal, Sukarno için tahammül edilir şey değildi. Yeni fikirler edinmek üzere bir dünya seyahatine çıktı. Amerikan Kongresinde yaptığı konuşmada «Biz Amerika'nın 150 sene önce geçirdiği bir istihale içindeyiz. Bizi anlamanızı istiyoruz» dedi. Sovyetler Birliği'nde ise Sovyetlerin kapitalizme karşı mücadelesini kendilerinin müstemlekeciliğe karşı mücadelesine benzetti. Komünist Çin'i de ziyaret edip İndonezya'ya döndükten sonra, Komünist Çin'i kendisine rehber ittihaz ederek kendi tâbiri ile «Güdümlü bir demokrasi» takibetmeğe başladı. Muhtelif teşekkülerin temsilcilerinden müteşekkil, içinde tanınmış dört komünist ile on dört solcunun bulunduğu bir Milli Konsey teşkil etti.

Diğer adaların idaresinden sorumlu olan kumandanlar son derece komünizm aleyhtarı idiler. Sukarno'nun böyle komünist ve solcularla dolu bir Milli Konsey teşkil etmesine itiraz ettiler. Onu anayasayı tatbika davet ettiler. Fakat Sukarno tenkidlere hiç kulak asmadı. Bu yüzden Hatta da reisicumhur yardımcılığından istifa etti. Sukarno halkın nazarında hâlâ 1 numaralı milli kahraman olduğuna inanıyordu. Fakat bir suikast teşebbüsüne maruz kalınca şaşırdı. Dünlerinde için Asya ve Afrika memleketlerine 41 günlük bir seyahate çıktı.

Bu arada hiç ihmal etmediği birşey de kadınlarla olan münasebeti idi. Beş çocuklu üçüncü karısının üstüne genç, güzel bir dulla evlenmişti. Buna rağmen Amerika seyahatinde Hollywood'a gittiği zaman Ava Gardner'i görmediğine son derece üzülmüştü. Sovyet Rusya'yı ziyaretinde ise kendisine çok güzel bir hostes hizmet etmişti. Bu kadın onun davetisi olarak halen Cakarta'da idi. Seyahate çıkışını müteakip, suikast teşebbüsü üzerine hükümet çevreleri tarafından takibe ve evleri aranmağa başlanan siyasi şahsiyetler Sumatra'ya kaçtılar. Orada kumandanlarla buluşup iki albaşı, antikomünist bir hükümet kurulmadığı takdirde mukabil bir hükümet teşkil edeceklerine dair ültimatomla Sukarno'ya gönderdikleri zaman, o, Japon işgali sırasında İndonezya'da tanıştığı 29 yaşındaki bir

SJAFRUDDIN — Âsi hükümet başkanı ve bir zamanlar Sukarno'nun istiklâl mücadelesi arkadaşı olan Sjafruddin onun aksine mazbut bir aile reisidir.

takdirde Sumatra'daki petrol ve kauçuk bölgelerinde çalışan Amerikalıları almak üzere Singapur'da bir Amerikan filosu bekliyordu. Sukarno'nun Sovyetlerle yaptığı ödünç verme anlaşmasına göre 10 Sovyet gilep ve tankeri Cakarta'da hükümete teslim edilir ve Endonezya'daki Sovyet Elçisi bu gemilerin kullanılmasını Endonezyalılara öğretmek üzere Sovyet mürettebatının gemilerde kalacağını ilân ederken, Milliyetçi Çin'e ait olması muhtemel uçaklar da âsilerin Sumatra adasındaki merkezi Bukittingi'ye parasütle mühimmat atıyordu. Fakat âsi kuvvetler her yerde geriliyor, etraflarını saran hükümetçiler çemberi daralıyor, muhalefet safında çözülmeler oluyordu. Ordunun ileri gelen subayları ile tanınmış ve sayılan politikacılarından teşekkül eden âsiler grupu, memleketi güdümlü bir demokrasi ile idare etmek istiyen Reisicumhur Sukarno'yu mantığa davet etmek, anayasaya riayetini sağlamak ve komünistlerle işbirliğine mâni olmak işini başaramamışlardı. Bunun sebebi teşkilâtsızlıkları, Sukarno'ya karşı bütün memleketle muhalif bir cephe kurmak tasavvurlarında muvaffak olamamaları idi. 32 uçak ve halkın Sukarno'yu hâlâ bir numaralı milli kahraman tutması bu garip iç harbin onun lehine neticelenmesini sağlamağa kâfi gelmişti. Bu yüzden ecnebi memleketler harb muhabirleri Endonezya adalarını altüst ederek boşu boşuna bir iç harb arıyorlardı. Bulsalar bulsalar belki kurşun yarası olan bir bus dolabı daha bulurlardı...

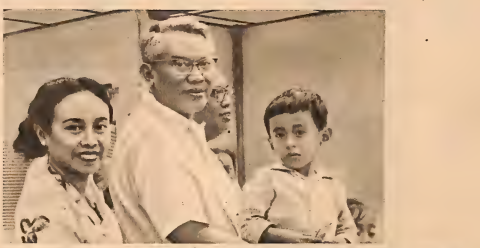

RİP İÇ HARBİ

GARİP SAVAŞ — Endonezya iç harbi bir miting ve deneçler harbi idi. Sol üstteki fotoğrafta görüldüğü gibi Cumhurreisi Sukarno âsileri çekiştirirken, Pedang'da da genç kızlar Sukarno aleyhinde beyanname imzalıyorlardı.

İki Düğünden Fotoğraflar

Son günlerde bir hayli çoğalan düğün merasimlerinden en mühim iki tanesini aşağıda objektifimizin tesbit ettiği fotoğraflarla okuyucularımıza takdim ediyoruz.

KARE — Senenin orijinal düğünlerinden birine daha sahne olan Kervansaray salonları, güzel ve şık hanımlarla dolup taştı. Yukarıda bunlardan 4 ü görülüyor. Soldan sağa Hikmet Ercan, Zekiye Narin, Özden Narin, Emine Karamancı.

BAŞBAŞA — Memleketimizin tanınmış ailelerinden Çiftçilerin en küçük erkek kardeşleri Hikmet Çiftçi, Sadrazam Tevfik Paşa'nın torunu Meral'le evlendi. Yukarıda kendileri düğün gecesi başbaşa kaldıkları mesut bir anda görülüyor.

SOHBET — Gecenin geç vakitlerine kadar samimiyet ve neşeli bir hava içinde devam eden düğünden bir köşe. Kemal Müderrisoğlu, Nuhbe Müderrisoğlu ve Fatoş Ulus beraberlerindeki yakın dostları ile sohbet ederken görülmektedir.

KUŞBAKIŞI — Bir tarafına yaşlıları, bir tarafına da gençleri toplıyarak görünüşte bir tezat yaratan bu iki masa, aslında düğünün en iyi anlaşan, en çok eğlenen köşesini teşkil ediyordu.

Hilton'da — Dedikodusu hâlâ ağızlarda dolaşan bir diğer düğün de Türkiye Çimento Tevzii Büroları Umum Müdürü Nazım Berksan'ın oğlu Yüksek Mimar Bülent Berksan ile avukatlarımızdan Sakip Güneş'in kızı Günseli'nin Hilton'da yapılan evlenme merasimleridir. Yukarıda gelin hanım, arkadaşları ile görülüyor.

Hayat'ın hikâyesi

Reno'da Bir Gece

YAZAN: JOCK FINNEY

ÇEVREN: ADNAN SADRİ

CADDENİN kenarında koyu yeşil renkli bir otomobil durdu. İçinde iki kişi vardı : Bir erkek, bir kadın. Kapalı pencereden dışarıya baktılar.

Akşam olmak üzereydi. Cadde tenhalaşmıştı. Biraz ilerdeki dükkânın kapısı açıldı. Kapı üzerindeki camda şu yazı okundu : «Emlâk Alım - Satım Bürosu».

Dükkândan kır saçlı, spor ceketli bir adam çıktı. Kapıyı çekip kilitledi. İyice kilitlendiğini anlamak için bir defa da itti. Sonra otomobile doğru yürüdü. Pencereden bakan kadınla erkeği görünce gülümseyerek selâm verdi. Yoluna devam etti.

Direksiyonda oturan adam, yanındaki genç kadına döndü :

— İşte böyle karıcığım !... dedi. Bütün dükkânlar yavaş yavaş kapanıyor. Akşam oldu...

Bileğindeki saate bir göz attı.

— Altı buçuğu geçmiş !... Bütün emlâk büroları da kapanmak üzere... Bugünlük bu kadar yeter, değil mi ?...

Genç kadın başını döndürmeden cevap verdi :

— Talihimiz yok Sam !... Her gün bu böyle !... «Bugünlük» deyip de kendini oyalama ! Bisim birşey alacağımız yok !...

Genç adam sinirlenir gibi oldu :

— Pekâlâ öyleyse ! Ne yapalım ! Bu parayla ev alınmıyor işte ! Bugün artık iyice öğrenmiş olduk !... Alabileceğimizi nereden çıkarmıştın kuzum ?! İki bin beş yüz dolârla ev alınır mı ?... Senelerdir düşimizi sıkıp para biriktirmeğe çalıştık. Ancak bu kadar biriktirebildik. Fakat bununla da koskoca bir bina alınmıyor işte !...

— Hakkın var şekerim. Alınmaz. Alınmaz ama ben alınır zannetmiştim. Kabahat bende. Bütün evler ateş pahası. On beş binden aşağısına hiç tesadüf etmedik !

— Öyleyse ümidimizi kesmemiz lâzım Sam ! Görüyorsun ya, bu para evin dörtte birini bile satın almıyor ! Daha on sene düşimizi sıkıp para arttırsak yine boş !

— Ne yapalım yavrucuğum. Bu işte bizim ne kabahatimiz var ! Elimizden gelen her şeyi yapıyoruz. Ama, olmuyor...

— Evet olmuyor... Bari gidelim de annemizden Billy'yi alalım. Oradan da eve döneriz... Billy de artık çocuk oldu, biliyor musun Sam !

— Büyüyor bacaksız !

Birkaç sene sonra ona da bir oda ayırmamız lâzımgelecek ! Halbuki üç tane küçücük odamız var. Bunların birini ona ayırırsak bize ne kalır ?...

— Başka bir daire kiralarız karıcığım !

— O zaman ölünceye kadar kira vermekten kurtulamayız !

— Öyleyse ne yapalım karıcığım ?

— Ne bileyim...

Sam, arabanın motörünü hafif hafif işletmiye başladı.

— Ah, Laurie, ah... Aklıma ne geliyor, biliyor musun şekerim Laurie ?

— Ne geliyor çabuk söyle Sam ?

— Eve gitmiyelim !... Cebimde yirmi dolârım var. Bugün cumartesi. Pazartesi günü aybaşı. Bu hafta da bu parayı afiyetle yiyelim, ne dersin ?!...

— Sen bilirsin Sam...

— Bugüne kadar düşimizden, tırnağımızdan arttırdık. Çok mahrumiyete katlandık. Bugün şeytanın bacağını kıralım !...

— Nereye gideceğiz ?

— Reno'ya... Annene telefon etsen Billy'yi bu gece evinde alıkoyar mı ?

— Bilmem...

— Şuradaki benzincide telefon vardır. Arabayı oraya çekeyim. Sen bir telefon ediver...

— Olur Sam.

Sam, arabayı benzincinin önüne çekti. Laurie telefon kulübesine girdi. Biraz sonra çıktı.

— Oldu Sam. Annem bu gece Billy'ye bakacak. İstediğimiz yere gidebiliriz.

Karı - koca tekrar emektar arabalarına kurulduılar. Sam ayağını gaza dokundurdu.

— Laurie, sen hiç Reno'ya gittin mi ?...

— Bir defa gitmiştim. Arkadaşlarla beraberdik. Toplu bir halde gezmiye gitmiştik...

— Otellerini görsen bayılırsın Laurie ! Pek de pahalı sayılmaz. Ben seninle evlenmeden evvel sekiz, on kere uğramıştım. Bir «Riverside» oteli vardır. İçindeki koskoca teyatrosunu görsen ! Frank Sinatra'yı ilk defa bu salonda dinlemiştim. İlk gençlik tabii, ağzımın suyu akmıştı !... Fakat, biliyor musun, bu gibi otellerin asıl vazifesi bol bol müşteri çekmek, sonra da onlara kumar oynatmaktır ! Dehşetli kumar oynanır burlarda !...

Hava epey kararmıştı. Sam, farları yaktı. Asfalt üzerinde tatlı tatlı kaymıya devam ettiler.

— Laurie, bu gece Riviriside otelinde gidelim. Tiyatroyu seyredelim. Etrafta birkaç tur atalım. Biraz açılalım. Sabahleyin döneriz, olmaz mı ? Zaten sabah pazar...

— Olur şekerim...

— Bak sana birşey daha söyliyeceğim. Bir gece dört arkadaş bu otele gitmiştik. Meşhur tiyatrosunu seyretmek istiyorduk. Fakat yanımızda sadece on dolâr vardı !... Talebeydik tabii. Bisim gibilerde fazla para ne arar !... Halbuki tiyatroya girebilmemiz için yirmi dolârımız olması lâzımdı. Ne yaptık biliyor musun ?...

— Ne yaptınız Sam ?...

— O meşhur kumar salonuna girdik ! On dolârı yirmi dolâr yapmanın başka çaresi yoktu. Kumar oynıyacaktık !

Laurie sesini çıkarmadı.

— Ben hemen on dolârı elime aldım. Kumar masasının başına gittim. Hani o dönen yuvarlak birşey vardır ya... Rulet diyorlar... Onun yedi numarasına on dolârı koyuverdim !... Yarım dakika geçmedi. Hop! Yirmi dolârı cebimde buldum !... Artık seyreyle sen bizdeki sevinci ! Doğru soluğu tiyatroda aldık... Ama seyredilecek tiyatroydu doğrusu !

— Sahi mi Sam ?...

— Görünce bayılacaksın !

— Sen de amma methettin ha !...

— Bir gör, bak !...

Beş, on dakika konuşmadan yol aldılar. Sonra gene Sam konuştu :

— Laurie yanımızdaki bu para hiç bir işimize yaramıyor ! Ufacık bir ev bile satın almıyor. Öyle kızıyorum ki, şimdi bu paraları parça parça edip pencereden atacağım !...

Laurie'nin ağzı bir karış açıldı.

— Sen aklını oynatıyorsun galiba Sam ! Bu parayı ne fedakârlıklarla arttırdığımızı bilmiyor musun? Sen kaç kışı bir palto almadan geçiştirdin ! Ben dersen, kendi elbiselerimi kendim dikmiye uğraştım. Gezmedik, sds yapmadık, israf etmedik. Tek, bir evimiz olsun diye.

— Evet, bir evimiz olsun diye. Ama olmadı ! Elimde beş dolâr kalsa bankaya koştururdum! Ne kırk yılda bir dışarda yemek yedik, ne de bayıldığımız sinemalara gidebildik. Hafta sonlarını evimizde oturup radyo dinlemekle geçiştirdik. Fakat, bütün bunlara rağmen, yarın akşam belki istediğimiz olabilir.

Genç kadın yine şaşkın kocasının yüzüne baktı :

— Ne dedin ?... Yarın akşam mı ? Sende acayip bir hal var Sam!

— Hiçbir şey yok ! Şimdi dinle beni. Sözümü bitirmeden konuşmıyacaksın. Bir defa beni sonuna kadar dinle. Ondan sonra fikrini söylemiye başlarsın. Tamam mı ?...

— Söyle bakalım.

Sam firene hafifçe dokunarak direksiyonu kırdı, viraj döndüler.

— Bahsettiğim otelde bir kumar salonu var ya ! O salonda büyük bir masa vardır. Masanın etrafında herkes toplanır. Zar atmıya başlar. Bildiğimiz tavla zarı. O kadar kolay ki, bir atarsın, meselâ yedi gelir. Bir daha atarsın, on bir gelir. Üçüncü atışında üç gelir... Eğer yedi veya on bir atarsan, koyduğun paranın iki misilini alıp gidersin !... İki, üç veya on iki atarsan koyduğun para olduğu gibi uçar ! Ne kolay değil mi ? Çocuk oyunu gibi !

— İyi ama Sam...

— Sözümü kesme karıcığım. Sonuna kadar dinliyeceksin ya !... Bu söylediklerimden başka bir numara atarsan ne kazanırsın, ne kaybedersin. Oyun devam eder. Tekrar zar atmıya başlarsın. Fakat bu sefer yedi atmıyacaksın. Atarsan kaybedersin. Yedi yerine ilk attığını atacaksın. Meselâ beş mi atmıştın, yine beş atman lâzım ! Atar atmaz koyduğun paranın iki misilini hop diye cebine indirirsin. Al sana bir ev parası !... Kazananlar da o kadar çok ki, görsen şaşarsın ! Masanın üzerindeki paraları topluyan topluyana !!...

— Kazanma olduğu gibi kaybetme de var ama, değil mi ?!...

— Yavrucuğum, her işte kaybetme ihtimali var ! Nasıl olsa cebimizdeki para işe yaramıyor ! Ya onu işe yarar bir hale getirriz, ya kaybederiz...

(Sonu gelecek sayıda)

MODA

HAZIRLIYAN
SUAVİ SONAR

TUVALET

Açık mavi renkte naylondan yapılmış uzun bir tuvalet. Beden, kanun biçimindeki penslerle vücuda oturtulmuştur. Bunlar, kesiksiz olan belden iki karış aşağıya kadar inmektedir. Üzerine güller aplik edilmiş bolerosu ve şişkin eteği modeli şıklaştırmaktadır.

GÜNLÜK

Bej rengi jarseden yapılmış şık bir sokak kıyafeti. Yaka spor, kol kapakları erkek gömleklerindeki gibidir. Modelin hususiyeti, yukarıdan aşağıya doğru sıralanmış paralel dikişlerle orijinal bir şekil almasıdır.

EMPRİME

Üzerine firapan renkler emprime edilmiş ipekliden bir elbise. Beden düz ve dekoltedir. Hususiyeti, icabında bolerosu çıkarıldığı takdirde şık bir kokteyl kıyafeti olabilmesidir.

GÜLLÜ

Siyah - beyaz kareli desenli pamuklu bir tayyör. Beden, kol altlarından penslidir. Hususiyeti, ceketin kolunu aşan bluzunun kol ağızları ile göğsünün üzerindeki gülün aynı kumaştan olmasıdır.

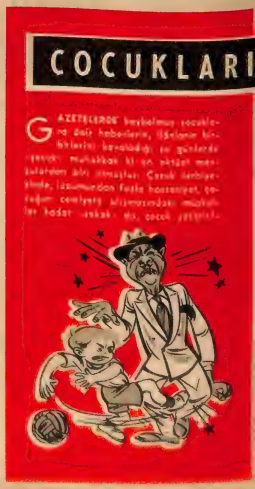

PAMUKLU TAYYÖR Gri zemin üzerinde beyaz - siyah incecik çizgilerin meydana getirdiği iri kareli pamukludan bir tayyör. Etek, tek dikişli, dar ve kısadır. Ceketin yakası Amerikan biçimi, kolları takma, kol kapakları beyaz pikeden yapılmıştır. Göğüslerin üzerinde kare biçiminde birer düz cep vardır. Arkada yukarıdan aşağıya doğru dümdüz olarak inen ve ceketin eteğinin alt kısmına kıvrılan kumaş, yanlardan iki, üç parmak kadar ceketi aşmaktadır.

AYNI KUMAŞTAN Beyaz zemin üzerinde ince siyah çizgili kareleri olan pamukludan elbise ve pardesü. Elbisenin geniş yakası, kısa kolları, vücuda oturan bedeni ve yanlardan hafif pilili bolca bir eteği var. Aynı kumaştan pardesünün ise, göğsündeki cepler ve arkanın bolluğunu toplıyan yarım kemer, bir hususiyet yaratmaktadır.

NIZI İYİ YETİŞTİRİYOR MUSUNUZ?...

mesinde bulunan ehemmiyetli arızalardan biri elbette, cocuğunuz dâima birçok rahatsızlıklara karşı korunmuş bulunmaktadır. Yazdığı bu rahatsızlık ve şikâyetlerini bu rahatsızlıkları azalmak için ne gibi tedbirler almak lâzım geleceğini okuyorsunuz.

EN İYİ ÇARE : NASİHAT

Çocuk üzerine tâdilâtları, ailesi arasında ciddî münâsebetleri uyandırmamalıdır. Çocuklara bir gün evvel söylenmiş bir şeyi, bir gün daha sonra bir başka şeyleri asla söylemeyin.

Çocukların dört duvar arasına kapatılmaması, daha değişik şartlardan faydalanmaları, tekrarlarını kontrol etmek mümkündür. Çocuklara bir gün evvel söylenmiş bir şeyi, bir gün daha sonra bir başka şeyleri asla söylemeyin.

Çocukların dört duvar arasına kapatılmaması, daha değişik şartlardan faydalanmaları, tekrarlarını kontrol etmek mümkündür. Çocuklara bir gün evvel söylenmiş bir şeyi, bir gün daha sonra bir başka şeyleri asla söylemeyin.

1 — Tanımadığınız kimselerle otomobillerine asla binmeyin, valizine dokunmasına izin vermeyin.

2 — Tanımadığınız kimselerden para, hediye, yahut başka şeyleri asla almayın.

3 — Tanımadığınız birini yüz yıl sonunda, kilometre cetvelinin sıfır yıl gitmek istediği yeri kendisine tarif edecekle. Hiç bir zaman onu rahatsız etmeyin.

4 — Evdeki büyüklerinize haber vermeden kimsenin evine gitmeyin.

5 — Büyüklerinizin müsaadesini almadan kimsenin işine yardım etmeyin. Kimsenin şakalarını tasvip etmeyin.

6 — Kendiniz yüzdüğünüz havuzlarda, ırmaklarda, hattâ deniz kıyılarında, tarkadaşınız derin bir kuyuda, tehlikeli bir binlerde bile tamam kendi başınıza dolaşmayın, yalnız başınıza oyun oynamayın.

7 — Tanımadığınız kimselerin sizlere ehemmiyetsiz, masumâne görünen hareketlerine asla kanmayın.

8 — Sinemaya, piyes, parka tiyatrolara yalnız başınıza gitmeyin. Bilhassa otomobil sürüşünüz zamanlarda da yanınızda arkadaşlarınız bulunsun.

9 — Sokaklarda tek başınıza gezmeyin, gezerken arkadaşlarınızı çağırın.

10 — Gittiğiniz yerden eve dönerken geç kalacaksanız, telefonla evinize haber verin. Mümkün olan bir an kaldığınız yerden, doğru yoldan gelmeye ve asla sokakta oyalanmayın.

Yatacağınız zamanlarda bir çocuğun hâlâ defalarca çocuklarınızı çağırmış ve bu meyanda tuvaletlerde bulunmuş olmalıdır. Fakat bunları zaman zaman tekrarlamak da faydalı olacaktır.

Müzik Haberler

Sevilen İngiliz Rock'n Roll şarkıcısı Tommy Steele'in «Nairobi» ve «Neon Sings» adlı parçaları London plâk şirketi tarafından plâğa alınarak satışa arzedildi... Frank Sinatra ve Jerry Lewis'in Hollywood'un Ciro's gece kulübünde müşterek bir program hazırlıyacakları söyleniyor... Jimmie Rodgers, John Wayne'nin oğlu Pat Wayne ile birlikte, «The Young Land» adlı filimde şarkı söyliyecek... Cary Grant ve Sophia Loren'in başrollerde oynadıkları «Houseboat» filmindeki «Almost In Your Arms» adlı şarkıyı Sam Cooke söyliyor... Lena Horne'un 19 yaşındaki oğlu Ted Jones, Los Angeles'de Sandy Preshay adı ile şarkı söylemiye başladı... Piyanist Liberace, siyasi kargaşalıklar dolayısiyle Havana'da vereceği konserden vazgeçti. Buna mukabil Georgia Gibbs bu hâdiselerin kendini korkutmıyacağını söyliyerek Havana'ya gitti... Stan Getze, Chet Baker'le birlikte ilk albümünü yaptı... Blues Babası olarak tanınan W. C. Handy, geçenlerde 84 yaşında New - York'ta vefat etti. Hayatını canlandıran «St. Louis Blues» adlı filmin prömiyerinin tehirine rıza göstermiyen müteveffa, şiddetli zatürree'den mustarip olmasına rağmen filmin ilk gecesinde bulunmuştu. Gözleri 20 yıldan beri görmiyen «Blues Babası» Alabama'da doğmuş ve Kentucky müzik okulunda tahsil görmüştü. Daha sonra kurduğu caz orkestrası ile bütün Amerika'yı dolaşmış, Blues stilinin en kıymetli eserlerini yaratmıştır. 1912 de bestelediği, «Memphis Blues» adlı parçayı plâğa alacak şirket bulamazken birkaç yıl sonra, en cazip şartlarla plâk doldurmaya başlamıştı. Müteveffa'nın en muvaffak bestesi «St. Louis Blues» idi. Diğer eserlerinin başlıcaları olan : «Yellow Dog», «Joe Türners», «Beale Street», «Loveless Love», «Old Miss» ve «Atlanta» isimli blues'lar defalarca plâğa alınmış ve satış rekorları kırmıştır... «Dişi Tommy Steele» diye isimlendirilen İngiliz şarkıcısı, Lisa Noble' un «Maggie, Yes Ma.» ve «Who's Sorry Now» adlı şarkıları Decca Şirketi tarafından plâğa alındı... Çevrilmesine yeni başlanan «Twilight In Tokyo» filminde başrolü Doris Day oynuyor... «Let's Rock» adlı müzikalde Paul Anka, Roy Hamilton, Julies La Rosa ve Danny and the Junior's söyliyorlar... Danny Kaye, Pierangeli ile birlikte çevirdiği «Merry Andrew» isimli filmde Johnny Mercer'in altı şarkısını söyliyor... Big Bill Broonzy, kendi için açılan yardım kampanyasına iştirak eden İngiliz müsiyenlerine gönderdiği teşekkür mektubunda, bankada sadece 7 doları kaldığını bildirerek paranın İngiltere'den transferini istedi... «Newport Caz Festivali» nde İngiltere'yi, 20 parçalık caz orkestrası ile bariton ve alto saksofouncu Ronnie Ross temsil edecek... RCA Viktor silâh altında bulunan E. Presley'in yeni bir plâğını satışa çıkardı : Plâkta, «Wear My Ring Around Your Neck» ve «Dontcha Think It's Time» adlı iki parça var... Fransa'nın tanınmış şarkıcılarından Maurice Chevalier, Joan Sabion, Louis Mariano ve Gilbert Becaud'un sevilmiş parçaları «Gentleman of Paris» adlı albümde satışa çıkarıldı... Üç erkek ve bir kadın şarkıcıdan müteşekkil Los Indios kuarteti plâğa doldurdukları Güney Amerika melodileri ile son haftalarda hayli temayüz eden gruplar arasına girdiler...

TOMMY STEELE

PAUL ANKA — Montreal'da verdiği konseri 26.000 hayranı dinledi (sağda). «Diana» isimli şarkısının satışı 1957 ekiminde 2 milyondu. Bu yüzden geçenlerde kendisine altından bir plâk hediye edildi (yukarıda).

JOHNNIE RAY VİYANA'DA

Geçenlerde Avrupa turnesini tamamlıyan Amerikalı şarkıcı Johnnie Ray gittiği her memlekette hayranları tarafından çılgınca alkışlanarak karşılandı. Bilhassa Berlin ve Viyana'daki konserleri büyük hâdise oldu. Viyana'da verdiği üç konserden birinde coşan çençilik sahneye çıkmak isteyen polis onları yatıştırmaya çalışıyor (üstte), ve şarkılarından birini söyliyen J. Ray (yanda).

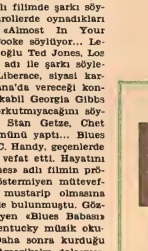

AL HIBBLER

Gözleri görmiyen şarkıcı

PERDE yavaş yavaş açılıyor, kapanıyor, tekrar açılıyor. Büyük salonu dolduran binlerce kişinin tek bir kalb halinde alkışladığı şahıs, siyah gözlüklü, kalın dudaklarında hoş bir tebessüm taşıyan genç bir adam. Seyircilerin içten gelen tezahüratını duyuyor, fakat onların hareketlerini, yüzlerdeki memnuniyeti sadece tahayyül edebiliyor. Çünkü bu siyahi adam büyük blues şarkıcılarından biri olan Amerikalı Al Hibbler'dir.

Al Hibbler 16 ağustos 19515 te Arkansas Eyaletinin Little Rock kasabasında doğdu. Gözlerinin doğuştan âmâ oluşu ailesindeki ilk sevinci silip götürmüştü. Dünyadaki sakat çocuklar kitlesine bir yenisinin katılmasından duydukları üzüntü, çocuklarının hayatta karşılaşacağı güçlükleri de hesabeden fakir aileyi büsbütün perişan etmişti. Fakat küçük Hibbler, ailesinin bu endişesini çürütecek bir hayatiyet ve istidada sahipti. Kısa zamanda Arkansas Körler Okulu'nun en çalışkan talebelerinden biri oldu. Öte yandan şarkı söylemeye karşı olan merakı gün geçtikçe artıyordu. Çok geçmeden okulun korosunda sesini zevkle dinletmeye muvaffak oldu. Müzik aşkı onu kısa bir müddet içinde büyük kararlara sevketti. İlk amatör denemesini Memphis'teki bir revüde yaptıktan sonra, Hibbler, profesyonel müzik sahasına adımını atabileceği anın geldiğini anladı.

Şöhret yolundaki ilk uğrağı Jay Mc Shann orkestrası oldu. Orkestra Harlem'in Savoy Ballroom'unda çalışıyordu. O tarihlerde New - York, müzik kabiliyetlerinin uzun müddet sakh kalmasına müsaade etmiyen hareketli bir devri yaşıyordu. Hibbler'in McShann orkestrası ile Decca şirketi hesabına doldurduğu birkaç plâğı dinliyen Duke Ellington vakit kaybetmeden, bu genç blues üstadına beraber çalışmak için bir teklifte bulundu. Teklifi kabul eden Al Hibbler 1944 ten 1949 a kadar caz müziğinin asilarından Duke Ellington orkestrasının refakatinde, hayatının en mükemmel eserlerini söyledi ve plâğa doldurdu. «I Ain't Got Nothing But The Blues», «Don't You Know I Cares, «Do Nothing Till You Hear From Me, «I'm Just A Lucky So And So» ve bunlara benzer daha birçok değerli şarkıları bu beş sene içinde yaratıtı. 1950 ve 1955 yılları arasında bütün Amerika'yı dolaşarak, kalblerini fethettiği dinleyicilerine göründü. Büyük empresaryo Norman Granz'ın sayesinde bir çok gece kulüplerinde, Johnny Hodges gibi kıymetli orkestraların refakatinde söylemek fırsatını bulau.

Bütün bunlara rağmen Al Hibbler'in Amerika'nın bir numaralı blues şarkıcısı unvanını kazanması ancak, sesini bütün dünyaya tanıtacak olan Decca Plâk Şirketi ile mukavele imzalaması ile mümkün olabildi. «Unchained Melody» ile müzik dünyasında unutulmaz eşsirler icra eden Al Hibbler'in müteakiben yayınlanan «He», «After The Lights Go Down Low» ve «I'm Free» adlı plâkları görmiyen gözlerinin zaferini bütün dünyaya ilân etti.

Gayet neşeli bir yaradılışa sahip olan Hibbler, sakatlığını gayet tabii olarak karşılıyan insanlardan biridir. Mutadım hilâfına davranışlarında hiçbir gayritabiilik görülemez. Hayatta nasıl bir kevn gördükleri yüzü bir daha unutmıyan kimseler varsa, Hibbler de duyduğu bir sesi seneler sonra dahi olsa kolaylıkla hatırlar. Taparcasına sevdiği Duke Ellington'la çalıştığı müddetçe blues' dan başka birşey söylemiyen, sonradan caz parçaları ile meşgul olan sanatkâr blues'lar hakkındaki bir suale, Duke Ellington'un «Black, Brown and Beige Suite» adlı parçasının bir mısrasını okumakla cevap veriyor : «Blues varış noktası meçhul bir gidiş biletidir.»

Son aylarda geçirdiği bir hastalığı müteakip sesini kaybeden Big Bill Broonzy'nin çok samimi arkadaşı olan Hibbler, meslektaşının bu derdinden dolayı büyük bir teessür duymakta ve büyük sanatkâr için açılan yardım kampanyasında yer almayı arzuladığını beyan etmektedir. Son gelen haberlere bakılırsa, piyasaya yeni çıkan «When Will I Forget You» adlı plâğının temin edeceği geliri yardım kampanyası organizasyonuna devredecektir.

İşte, talihtin bahtsız sanılan çocuğu, müzik dünyasının eşsiz kıymetlerinden Al Hibbler'in hayat hikâyesi...

OKUYUCU MEKTUPLARI

Alaşehirden Nihat Erzin yazıyor :

«Dünimize bir düzen ve kara taassuba son vermek için tesis edilen İmam Hatip okulları memleketin her tarafında niçin açılmıyor ? Kalkınma hareketlerini Karadeniz bölgesinde görmiyoruz. Sebebi nedir ?»

İmam Hatip okulları memleketin ihtiyacına göre münevver din adamları yetiştirmek için açılıyor. Bir ihtisas mektebi olduğuna göre, her vilâyette açılması, bir müddet sonra yetişen gençlerin kendi sahalarında iş bulmamalarına sebeb olur. Kalkınma hareketlerinde ön plâna alınan bölgeler vardır. Tabii bunlar da iktisadî ve âcil ihtiyaçlara göre tâyin edilmiştir.

■

Fatihten Güner Tekürel yazıyor :

«Yüzümde sivilce ve siyah noktalar var. Gidermek için ne yapayım ?»

Hayat doktoru 46. sayıda ergenlikler ve diğer yüz ârızaları için bir yazı yazdı. Oraya müracaat edin.

■

Mesudiyeden Yüksel yazıyor :

«Bundan bir müddet evvel lise mezunu bir gençle tanıştım. İstikbalini temin edinceye kadar beklememde ısrar ediyor. Ben tereddüt içindeyim. Siz ne dersiniz ?»

Bizden evvel bu hayatı olayı annenizle, babanızla konuşunuz. Onlar sizin istikbalinizi daha iyi görebeliler.

■

Ankaradan Sevil Arıman yazıyor :

«1 — Sapanca gölünün altında, vaktiyle çökmüş bir şehir bulunduğu doğru mu ? 2 — Robert Wagner ile evlenecek olan Natalie Wood'un birlikte çektiniz bir resmini basar mısınız ?»

Sapanca gölünün altında bir şehir bulunduğunun sabit olmasa gerek. Tarihte, orada bir şehrin bulunduğu ve zelzelede battığı kayıtlı yok. Halk, durgun havalarda içeride bir minare gördüğünü söyler. İstediğiniz artistlerin iyi pozları bulununca basılacak.

Ankaradan B. Madenoğlu yazıyor . «Sevdiğim kıza ait hâtıralarımı gözderiyorum. Basmanızı rica ederim.»

Hâtıralarınız tamamiyle şahsîdir. Bu yüzden, mazaleef neşredemiyeceğiz.

■

Ankaradan Bay Yunus Muammer yazıyor :

«Yaşım 18. Boyum 1.65. Kilom 63. Artistliğe hevesim var. Nasıl hareket etmem icabettiğini bildiriniz.»

Artist yetiştiren müessese tanımıyoruz. Bunlar şahsî teşebbüslerle olur.

■

Fatihten H. Gürkan yazıyor :

«Hava Harb okulu jet pilotluğuna girmek istiyorum. Kaç sene öğretim lâzım ? Kısa boylu olmak mânî midir ? Giriş şartları nedir ?»

Okul Müdürlüğüne bir mektup yazarak şartları öğrenebilirsiniz.

■

Ankaradan A. C. yazıyor :

«Galatasaraylı ismailin soyadını, adresini, evli olup olmadığını öğrenmek istiyorum.»

Soyadı Kurt'tur. (Galatasaray Kulübü Beyoğlu) adresine bir mektup yazarak kendisinden sorunuz.

■

Devrek Ortaçeşme alanı 22 de Enver Kara yazıyor :

«1 — Faruk Nafizin Karadavut ismli eserini yeni harflerle basacak mıtabaa yok mudur ? 2 — Hacı Murat romanı var mıdır ? Varsa nerededir ? 3 — Raj Kapoor ve Burt Lancester'in adresini istiyorum. Pul meraklısıyım, adresimi neşrediniz, mektuplaşalım.»

1 — Karadavut Nizamettin Nazif'in eseridir. Yeni harflerle basılmıştır. Mevcudu olup olmadığını bilmiyoruz. 2 — Hacı Murat romanını kütüphanelerde arayınız. 3 — Artist adreslerini Hayat mecmuasında veriyoruz. Adresinizi yazıyoruz arzu eden yazar.

■

Havrandan Kunduracıoğlu yazıyor :

«İlkokul mezunuyum. Artistliğe çok hevesim var. Bana bildiğinis stüdyoların adresini vermenizi rica ederim.»

Artist olmak için tahsil şart. Heveslileri kabul eden müessese bilmiyoruz.

Eregliden M. Koyuncu yazıyor :

«1 — Turna, yabanî kaz ve ördekler niçin gece uçuşunu tercih ediyor ? 2 — Dolunay meydana geldiği zaman üzerindeki bulutlar hiç değişmiyor ve Türkiyenin, Karadeniz ve Yunanistanın şeklini resmediyorlar, niçin ? 3 — Büyük Atamız Bayan Latife Uşaklıgilden nikâh ayrılığı ve Mustafa ismlinin mânası nedir ?»

1 — Göçmen kuşlar gece uçuş yapar ve ekseriya gündüzleri yemilenirler. Bazı kuşlar da gece daha faal bulunurlar. Yaşayış tarzları ve av bulma ihtiyaçları onları buna seviceder. 2 — Ayın üzerinde bulut yoktur. Gördüğünüz şekiller çökütnü ve çukurluklarının meydana getirdiği gölgelerdir. Ayın ekseni etrafında hareketi olmadığı için daima aynı yüzünü görürüz. 3 — Atamız hayatı icabı eşinden tatlılıkla ayrılmıştı. Mustafa isminin mânası Hayatın 67 nci sayısında verildi.

■

Aydından Bay Teoman Erten yazıyor :

«Size bir iki karikatür gönderiyorum. Beğenirseniz basınız. Resimlerim hakkında fikrinizi bildiriniz.»

Çizgileriniz biraz zayıf olduğu için basamıyoruz. Çalışırsanız muvaffak olursunuz. Önce insan resmi yapmaktan işe başlayınız.

■

Denizlilden Ali - Aysan yazıyor :

«Komşu memleketlerdeki Türkçe yayınları takibetmek istiyorum Radyoların gün, saat ve dalga uzunluklarını verme.. nizi rica ederim. Ali, Aysan isimlerinin mânasını bildiriniz.»

Ecnebi radyoların Türkçe neşriyat programları daima değişmektedir. Arzu ettiğiniz memleketlerin radyo dalgalarını radyonuzun kadranında bularak takibediniz ve not alınız. Ali ismi 44. sayıda verildi. Aysan, ay gibi ünlü, parlak şöhret, anlamına gelir.

■

İstanbuldan E. Z. Turan yazıyor :

«Hayat mecmuasına yabancı memleketlerden mektuplar gelmektedir. Yeni pulculuğa başlıyan bir amatör olduğum için bunları bana göndermenizi rica ederim. Kartpostallara ait bir de katalog rica ediyorum.»

Tahmininiz doğrudur : Halkıatan dünyanın her tarafından Hayat mecmuasına deste deste mektup gelir. Üstlerinde pek nâdide pullar vardır. Ancak Hayat mecmuasına gelen bu mektuplar adresleri yüzünden dosyalarında saklanmaktadır. Onları veremeyiz. Pullarını yırtmak ise, siz de pekâlâ takdir edersiniz ki doğru olmaz. Adresinize bir katalog gönderiyoruz.

BURSA'DA BİR TALEBE YURDU

KABUL SALONU — Bursa'daki Vakıflar Müdürlüğü müesseseye bağlı lise ve ortaokul talebeleri için her türlü konforu haiz modern bir yurt açmıştır. Yurt öğrencilerinden olan bir okuyucumuzun göndermiş olduğu bu fotoğrafta binanın şile ocağını aratmıyacak sıcaklıktaki kabul salonundan bir köşe görünmektedir.

Yıldızınız diyor ki...

(2 MAYISTAN 8 MAYISA KADAR :) Önünüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Nihayet kendinize geliyor sayılırsınız. Çoktandır böyle bir netice elde edememiştiniz. Çok vaktinizi almamak şartiyle şahsî işlerinizle uğraşabilirsiniz. Takdir edilebilirsiniz. Sıhhatiniz herzamanki vaziyetinde.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Teşebbüslerinize bir müddet ara vermelisiniz. Günlük çalışmalarınızda daha titiz ve randımanlı olmaya gayret ediniz. Hissî hayatınızda bir iyimserlik mevcut. Bir mevzu üzerinde epeyce düşünmeniz lâzım.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Son günlerin yorgunluğundan kurtulmak üzeresiniz. İş hayatınız düzenli görülüyor. Alacağınız teklifleri düşünmeden kabul etmemelisiniz. Basan fazla hassas olmak iyi netice vermez. Sıhhatinizi kontrol ediniz.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Tekrar düğünce hayatınız dalgalanmış görülüyor. Bunun önüne geçmek için çareler aramalısınız. İş arkadaşlarınızdan biri sizden yardım istiyebilir. Birkaç güne kadar alacağınız bir haberle sevineceksiniz.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Kendi kendinizi bazı şeylerden alıkoymak için gayret sarfettiğiniz görülüyor. Bir şeyle tüsumundan fazla meşgul olmamalısınız. Meslekte daha çok çalışmaya ihtiyacınız var. Sıhhatinizi de kontrol etmelisiniz.

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Şahsî işlerinizi daima birinci plânda görmeniz bir bakıma hatalı olabilir. Binaenaleyh zaman zaman meslekî durumunuzu ayarlamanız ve bu arada hamleler yapmanız lâzım. Sıhhatiniz boşulabilir, dikkat edin.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Hiş hayatınızın tam mânasiyle düzenlenmesi için bir müddet daha beklemek icabedecek. Bu arada kendisine yakınlık duyduğunuz kimse de bunun farkına varacak. Günlük işlerinz normal ve yolunda sayılır.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Kendinizi her zamankinden daha hafif ve sinde hissediyorsunuz. Bu hem iş hayatınızdaki düşen, hem de mânevi hayatınızın yolunda gitmesinden doğuyor. Şansınızı denyebilmek için zaman yaklaşıyor.

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Tesadüfen öğrenilen küçük şeyler basan çok önemli neticelerin doğmasına sebep olur. Bu itibarla sizde de aynı şey olmuş denilebilir. Bütün alâkanızı çalışmanızda ve günlük meşgalelerde toplamanız lâzım.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Hesaplı ve ölçülü hareket etmeniz her bakımdan daha faydalı olacak. Meslekte bazı hareketlerinizle göze batıyor. Daha çok çalışmalısınız. Sıhhî durumunuzdaki düşmanlık izale olmuş. Şanslı sayılabilirsiniz.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

Meslekî durumunuz tam mânasiyle randımanlı. Son günlerin âsap bozukluğu hissi hayatınızın düşenişliğinden ileri geliyor. Sebebini eski bir arkadaşlıkta aramalısınız. Mamafih herşey eski halini alacaktır.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Kendinizi daha az hırpalamalısınız. Zira iş hayatınız yeteri kadar düzenli gidiyor. Kendisiyle arkadaşlık ettiğiniz kimse size hoş bir sürpriz hazırlıyor. Bir haber alarak şaşırmanız mümkün. Sıhhatiniz normal.

Margaret, gittikçe ümitsiz bir aşkın ıstırabına gömülürken, yerini genç ve güzel diğer bir prenses almaktadır.

BUCKINGHAM'IN YENİ YILDIZI

ALEXANDRA

İSKOÇYA'nın Dumbarton tersanelerinde «Joquar» isimli geminin denize indirilmesi münasebetiyle bir merasim tertiplenmişti. Kızağın üst tarafındaki tribünde bir genç kız elindeki şampanya şişesini kaldırdı ve geminin sivri burnuna kuvvetlice vurdu. Denize her gemi indirilişinde olduğu gibi klâsik merasim yapılmış, fakat kocaman gemi yerinden bile kıpırdamamıştı. Genç kız önce hafif bir şaşkınlık geçirdi, sonra mahcup bir tavırla :

— Ben vazifemi yaptım !... diye kekeledi.

Merasim yerini dolduranlar neşeli bir şekilde gülüşüyorlardı. Kalabalık arasından «itmek lâzım» diye sesler yükseldi. Genç kız «Peki» dedi ve narin omzu ile gemiyi burnundan itti... «Joquar» kızağının üstünde kayarak denize indi...

Dumbarton tersanelerinde denize indirilen gemiye olduğu kadar, sevimli genç kıza da tezahürat yapılıyor, herkes birbirine «Bazan onun prenses olduğuna inanmak çok güç» diye fısıldıyordu. Netekim bu zarif ve mütevazı genç kız da her zaman «Prenses olduğuma bazan ben bile inanmıyorum» derdi.

Halbuki Kent Dükünün ve Düşes Marina'nın kızı olan bu uzun boylu, kumral ve gösterişli genç kız hakiki bir prensesti. Bugünkü durumuyla İngiltere tahtının varisleri arasında dokuzuncu sırayı işgal etmiş bulunuyordu.

Alexandra Hélène Elizabeth Olga Christabel de Kent, İngiltere Kraliçesi Elizabeth ile Prenses Margaret'in kuzini, Ana Kraliçe ile Windsor Dükünün yeğenidir... Bütün İngilizler zahmetsizce biliyorlardı ki, Prenses Alexandra geçtiğimiz Noel'de yirmi bir yaşına basmıştır. Prensesin yaşını bilmek hiç zor değildir. Çünkü Alexandra, 25 aralık 1936 da doğduğundan, herkesin nazarında Prenses Christmas'dı. Bunun için İngiltere'de Alexandra'dan umumiyetle «Prenses Noel» diye de bahsedilir.

Son zamanlarda İngiltere'de bütün nazarlar Alexandra'ya çevrilmiş bulunmaktadır. Hele Margaret ümitsiz bir aşkın karanlığına gömüldüğünden beri Prenses Alexandra, İngiliz Kraliyet ailesinde evlenecek yegâne prenses olarak kalmıştır. İngiltere Kraliçesi, yirmi bir yaşında olmasına rağmen Prenses Alexandra'ya mütaaddit birliklerin fahrî albaylık pâyesini tevcih etmiş, Kıral ailesi son Noel'i Sandringham'da, VI. George'un öldüğü iki yüz odalı muazzam sarayda Alexandra ile birlikte kutlamıştır.

O gece Kıraliçe Elizabeth, salonun muhteşem salonlarında hazır bulunan Kıraliyet mensuplarına ayrı ayrı iltifat ederken, Prenses Noel'le herkesten ayrı bir alâka ve sevgi göstermişti. Kıraliçenin bu yakın alâkası Prenses Alexandra'nın Saray çevrelerinden Prenses Margaret kadar mühim bir sima

Çocuklarınıza en güzel hediye:

DOĞAN KARDEŞ
Çocuk Kitapları Serisi

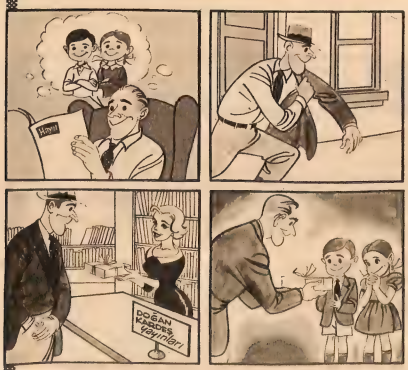

İŞTE İKİ YENİ KİTAP:

Binbir Gece Masalları
Dünya çocuk klâsikleri arasında en çok sevilen eserlerden biri.

Hayvan Hikâyeleri
Tanınmış yazarların birbirinden güzel ve heyecanlı hikâyeleri.

Doğan Kardeş Çocuk Kitapları Serisindeki her kitap, yavrunuza bir kütüphane kurmak hevesini verecek kadar mükemmel ve titizlikle hazırlanmaktadır...

SATIŞ YERLERİ:
Divanyolu, Klodfarer Cad. 7
Galatasaray Meydanı, Doğan Kardeş Mağazası - İstanbul

olarak telâkki edildiğinin ifadesiydi.

Kıral ailesinde anane haline gelmiş bir usule göre, Noel gecesi ailenin her ferdine bir hediye masası tahsis edilir. O gece Prenses Alexandra'nın hediye masası diğer bütün masalardan daha yüklü ve zengindi. Prenses hiçbir zaman bu kadar bol hediye almamıştı.

Noel'den bir müddet sonra da, yeni senenin ocak ayında Prenses Alexandra, ikamet etmekte olduğu Kensigton Palace salonlarında doğum günü partisi vermiş ve bu yemekli, danslı partiye iki yüz kişi davet edilmişti. Kent ailesi papiyon boyunbağından katiyen hoşlanmadığı için, davette siyah kravat mecburiyeti de esas tutulmuştu.

Prenses Alexandra protokol ve resmiyet dışındaki hususi hayatında, sayıca pek çok olan samimî arkadaşlarıyle danslı partiler yapmaktan pek hoşlanır. Prenses Noel'in, danslı partilerde, yakın arkadaşları arasındaki ismi «Prenses Mambo» dur.

Fakat bu isim, zarif prensesin gündüz hayatında hiç bir zaman söylenmez. Prensesin gündüz ismi de «Hemşire Alex» veya sadece «Alex» tir. Osmond Street hastanesinde hemşirelik yapan Alexandra çocuk bakımı kurslarına da devam eder...

Kent ailesi «Düşmez kalkmaz bir Allah» düsturuna sadık kalarak genç prensesin bir «meslek» sahibi olmasını arzu ettiğinden, Alexandra hemşire olarak çalışmakta mahzur görmemiştir. Çünkü annesi Kent Düşesi Marina, onun önünde canlı bir misal şeklinde durmaktadır.

Bugün elli bir yaşında olan ve dünyanın en şık giyinen, en zarif kadınları arasında sayılan Kent Düşesi, saltanat görüp yaşamış, saltanattan gurbete, gurbette yoksulluğa düşmüş ve parlak hayatını bahtsız bir aşkla kapamıştır... Hayat tecrübesinin hisli bir kadın için ne kadar mühim olduğunu bildiğinden «Prenses Noel» i âzamî gayret ve itina ile yetiştirmektedir.

Yunan Kıralıyet ailesine mensup olan Marina 1917 de ailesiyle birlikte İsviçre'ye yerleşmiş ve Kate Fox isimli bir İngiliz mürebbiyesinin elinde yetişmişti. 1934 te, İngiltere Kıralı V. George'un oğlu Kent Dükü George ile sevişerek evlenmişti. Evlenme töreninde Westminster'in çanları 5040 defa çalmış, idam mahkûmu bir Yunanlı Marina'nın şerefine affa uğramış, düğüne 52 Büyükelçi iştirak etmişti.

1935 te Edward isimli erkek çocukları dünyaya geldiği zaman Marina hayatının en mesut devresini yaşamaktaydı.

1936 da «Prenses Noel» doğmuş, 1942 de de üçüncü çocukları Michael dünyaya gelmişti. Michael'in doğumu Kent Düşesinin saadetindeki sonuncu perdeydi. Zira bundan bir ay sonra, R.A.F. Komodoru olan kocası Kent Dükü George, İskoçya'da uçağı ile düşüp parçalanarak ölecekti...

Kent Dükünün ölümünden beri, Düşes Marina bütün hayatını ve mesaisini canı gibi sevdiği çocuklarına hasretmiştir.

Prenses Alexandra'yı Fransa'da uzun müddet ikamet etmiye gönderdiği zaman, Prenses Noel Paris'te her genç kız gibi mektebe gitmeyi, tek başına rahatça metroda seyahat etmeyi öğrenmiş, kelimenin tam mânasiyle halkın içinde yetişmiştir.

Kent Düşesi kızına o kadar düşkündür ki, bu yüzden bundan bir müddet önce Norveç Kıralı V. Olof'un izdivaç teklifini bile hiç tereddütsüz reddetmiştir.

Kent Düşesi, Norveç Kıralına ret cevabı verdiği zaman, dünya basını allak bullak olmuş, çocukları için Kıralıçelik ünvanını reddeden hakiki bir anne olarak düşes Marina bütün dünyanın takdirini kazanmıştı...

Kent Düşesi Marina için asıl saadet çocuklarındadır. Bunu her fırsatta ifade eden asil Düşes, üzerine titrediği kızı Prenses Alexandra ve büyük oğlu Edward ile Londra'da yaşamaktadır. İngiliz ailesi arasında onlara takılan isim «Kafadarlar» dır. Hakikaten Düşes Marina çocuklarına karşı bazan anne, bazan mükemmel bir arkadaş olarak davranır. Kıralıyet ailesinin «Kafadarları» İngiltere'de çok sevilmektedir.

Kent Düşesi gibi, hakikaten zarif, ağır başlı, akıllı bir anneye sahip olan Prenses Alexandra, annesinin hassasiyeti ve emeği sayesinde bu gün İngiltere Kıralıyet ailesinin en sevilen fertlerinden biri haline gelmiştir...

Ailenin 1 numaralı prensesi Margaret, ümitsiz bir aşkla âdeta bir inziva hayatına çekildiğinden beri, İngiliz tahtının 9 uncu derecedeki vârisi Prenses Alexandra, resmî veya yarı resmî merasimlerde Margaret'in yerini almıştır.

Prenses Margaret kendisini ayalamaya çalışırken, Prenses Alexandra sıcak tebessümü ile daima halkın arasında görünmektedir.

Uzun boylu, kumral ve fevkalâde asil tavırlı bu genç prenses, Buckingham'ın yeni yıldızıdır. Margaret'in kederli çehresinde donuklaşan prenseslik Alexandra'nın hayat ve canlılık dolu simasında hakiki hüviyetini bulmuş gibidir... Şimdi efkârı umumiye sevdalı Prenses Margaret'i bir kenara bırakmış ve Kıralıyet Prensesi olarak Alexandra'yı takibetmiye başlamıştır.

KENT AİLESİ — *Kent Düşesi Marina, büyük oğlu Edward ve kızı Prenses Alexandra birbirlerinden hiç ayrılmazlar. Kent ailesinin en küçük ferdi Michael tahsil münasebetiyle onlardan şimdilik ayrıdır. Prenses Alexandra, resmi davetlerde topladığı büyük hayranlığı annesine medyundur.*

SEVİLEN PRENSES — *İngiltere'de Prenses Margaret'in yerini almaya namzet gösterilen Alexandra İngilizler tarafından çok sevilmekte ve âdeta İngiltere'nin 1 numaralı prensesi gibi muamele görmektedir.*

MARGARET'İ ARATMIYOR — *Bir Noel gecesi doğduğu için bütün İngilizlerin «Prenses Noel» diye bahsettikleri Kent Prensesi Alexandra, Edinburgh kalesinde şeref kıtasını teftiş ederken görülüyor.*

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Nüran +

Kadın isimleri arasında bulunan bu kelime Arapçada ateş, parlaklık anlamına gelir. Nayran şeklinde de isim olarak kullanılmaktadır.

İklil +

Kadın ve erkek ismi olarak kullanılan bu kelime Arapçadır. «Taç» demektir.

Cevat +

Arapçada sehavetli, kerim, eli açık, cömert anlamına gelir. Adaşlar arasında II. Abdülhamit zamanında sadrazamlıkta bulunmuş, kütüphanesini müzeye hediye etmiş, tarihe ve matematiğe ait eserler bırakmış, «Yadigâr» isimli bir mecmua çıkartmış, Girit Valiliğinde bulunmuş olan Müşir Ahmet Cevat Paşa, merhum Amiral Cevat Ulmen ve 1938 de vefat eden, Çanakkale Savaşında yararlıklarıyle meşhur mevkii müstahkem kumandanı Or. general Cevat Çobanlı da vardır.

Seza, Sezai +

Farsçada lâyik, yaraşır anlamına gelen bu kelime erkek ve kadın isimleri arasındadır. Adaşlar arasında edebiyatımızın yenileşmesine hizmet eden tanınmış kalem adamlarımızdan ve hürriyet için mücadele etmiş olanlardan Sami Paşazade Sezai Bey de bulunmaktadır. Meşrutiyet inkılâbından sonra çıkan bir mizah gazetesinin başlığında kelime şu mısrada kullanılmıştı :

«Ahvali âlem tenkide sezadır, İsmim ol sebepten "Füskülüü belâ" dır.»

Rıza +

Arapçada hoşnutluk, memnuniyet, muvafakat anlamına gelir. İsmin adaşları arasında 203. hicri yılında zehirlenerek öldürülen on iki imamın sekizinci imamı Ali Rıza, peyzaj ressamlarımızın en meşhurlarından, 47 yıl resim öğretmenliği yapmış olan ressam Ali Rıza Bey, heklimiğe, edebiyata, Türk tarihine hizmetleriyle tanınmış ve diğer eserleri arasında 14 ciltlik bir Türk tarihi de bırakmış olan Dr. Rıza Nur, Balkan Harbinde işkodra müdafaası ile meşhur olup şehideddilen Türk generali Hasan Rıza Paşa, meşhur devlet adamlarımızdan olup hürriyet için çalışan Ahmet Rıza Bey ve Türk bilgin ve şairlerinden Filozof Rıza Tevfik Bölükbaşı da bulunmaktadır.

Belma +

Aslı Arapça bir kelimedir. «Beime = pariamak» kökünden gelir. Belma, ayın on dördü, ay'ın tam bedir hali demektir. Kadın adı olarak kullanılan Belmanın öz Türkçede karşılığı «Tolunay» dır. Bu da artık soyadı olarak kullanılmaktadır.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından sorulmuştur.

Hayat Doktoru

SOLAKLIK

Solaklığı, gayritabiilik sayan sakat zihniyetle mücadele etmek lâzımdır. Zira, solak çocukları, sağ elle yazı yazmıya ve diğer çeşitli mevzuları işlemeğe zorlamak, onlarda bir eksiklik duygusu hâsıl etmektedir. Bu da bazan tehlikeli ruh bozukluklarına veya şahsiyet kusurlarına yol açmaktadır.

Dr. RECEP DOKSAT

BAZI insanlar solaktır. Yani sol elterini kullanır, sol elle yazı yazar, sol bacakla futbol oynarlar.

Acaba niye solaktırlar ? Bu suolin cevabını araştırmadan evvel şu suali sormak daha isabetli olacaktır : Acaba insanların ekseriyeti, niçin sağ ellerini kullanırlar ? Yani neden solak değil de, sağak'tır ?

Bu bir alışkanlık meselesi değildir. Çocuk, sağ eli yerine sol elini veya sol eli yerine sağ elini tercih etmekte ve onu daha kolaylıkla kullanmaktadır. Demek ki solak veya sağak olmak, doğuştandır. Peki, niye, insanların çoğunluğu, solak değildir ? Acaba, beşer neslinin asırlar boyunca gelişmesinde ne gibi değişiklikler olmuştur ki, insanlar böyle doğmaktadırlar ?

Hareketlerimizi, beynimiz idare eder. Beyinden çıkan hareket sinirleri kol ve bacaklardaki adalelere kadar uzayarak, onları isteklerimize göre oynatırlar. Amma, vücudun garip bir hususiyeti olarak, beyinden çıkan bu sinirler, çaprazlaşarak seyrederler. Öyle ki, sağ kol ve bacağımızı idare eden sinirlerin merkezi, sol beyin yarım küresinde; sol kol ve bacağımızı idare eden merkezler de sağ beyin yarım küresindedir.

Netekim, kafa tasının sol tarafı yalanıp, sol beyin yarım küresinde kanama olan bir hastanın, sağ tarafına felç gelir. Kezo, inme, nüzül gibi hallerde de, inmenin, nüzülün bulunduğu taraf sağ ise, beyindeki bozukluk solda, sol ise, sağdadır.

Şu halde, insanların çoğunluğunda, beynin sol yarım küresi hâkim kısmı teşkil eder. Yani buradaki hareket, his v.s. merkezleri, sağ yarım küreye nazaran daha hâkim vaziyettedirler.

Kalb gibi önemli bir uzvun sol tarafta olması, tâ mağara devri öncelerinden başlıyan bir alışkanlığa yol açmıştır. Kalbi korumak için, insanlar hep sağ ellerini kullanarak dövüşmüşlerdir. İşte, böylece nesilden nesle intikal eden bir tekâmül hususiyeti olarak, beynin sol yarım küresi hâkimiyet kazanmıştır.

İnsanların ekseriyetle solak olmayışlarını en akla yakın bir şekilde, fakat yine de tatminkâr olmadan izah eden görüş budur.

Medeniyet, sağ ele göre kurulmuştur. Sağ elle yer, sağ elle tokalaşır, sağ elle sitâh kullanırız. Aletler, makineler hep buna göre yapılmıştır.

Bilinmez bir kromozom oyunu ile solak doğan kimseler, mutat dışı davranış ve hareketleri ile, garipsenmekte, hoş karşılanmamaktadır. Anne, baba çocuğun solaklığı ile mücadeleye çalışır, öğretmen mektepte onu zorlar, velhasıl, solak doğan kimse, daha hayata ilk adımında, büyük zorluklar ve zorlamalarla karşılaşmağa mahkûmdur.

Halbuki, insanın solak olması, anormal bir hal değildir. Gayet tabiidir. Asıl anormal olan şey, solaklığı bir eksiklik, bir kusur sayan zihniyetteki sakatlıktır.

Meşhur Avusturyalı Dr. Alfred Adler, yaptığı araştırmalarla, insanların % 35 ten fazlasının solak olduğunu, üstelik bunun farkına bile varmadıklarını tesbit etmiştir. Zira terbiye zoru ile, sağ ellerini kullanmağa alışmışlardır. Fakat, bu zorlamalar, çeşitli ruh ve şahsiyet bozukluklarına yol açmaktadır.

PUL ve TARİH

YENİDEN TEDAVÜLE ÇIKARILAN NORMAL ATATÜRK SERİSİ

1956 datedavüle çıkarılan ve 17 parçalık 1 milyon tirajlı normal Atatürk serisi pullarının tükenmesi üzerine, 1957 nin son aylarında ayni serinin çift çerçeveli ve rötuşlu olanları basılmağa başlanmış, evvelâ 5 kuruşluk yeşil puldan çıkarılmıştır. 1958 de emisyona devam edilmektedir. 20 kıymet ve renkte olan pulların tirajı, sarfiyatı fazla olanlar göz önüne alınarak 1 milyondan 55 milyona çıkarılmıştır. Son

günlerde sayısı tükenen resmî pullar yerine de üzerlerine ondüleli ve kıymet düşüren ay—yıldızlı sürşarjlar yapılarak beş kıymet üzerinden 1948 Londra normal serisi satışa çıkarılmıştır. Bu pul, 1951 de başlayıp çeşitli tarihlerde çıkarılan benzer sürşarjlı pulların altıncı resmî emisyonunu teşkil etmekte ve koleksiyoncular tarafından alâka görerek defterlerde yer almaktadır.

BİLMECE

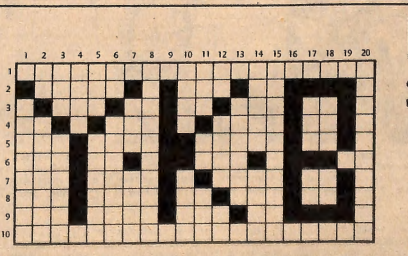

SOLDAN SAĞA : 1: Geç kalındığını anlatan bir atasözü. 2: Utan — Fena değil — Bir soyadı. 3: Bir saç hastalığı — Bir nota — Beraberlik takımı — Yapmak — Bir renk. 4: Masaj yap — Onunla ateş yakılır — Bir erkek ismi — Bir nota. 5: Bir soyadı — Defa — Uçak ve gemilerde bulunur. sisli ve karanlık havalarda kullanılır — Bir hayvan. 6: Devlete baş kaldıran — Zaman — Tersi bir göz rengi — Bir fizik kanunu. 7: Allah — Engel — Terzi aslında bulunur — Trabzon'a bağlı bir kasa. 8: Terzi dalr — Terzi sulama — Ciddem bildirir — Terzi bir renk — Edat. 9: Su cetveli — Arabistanda bir şehir — Gözleri dar olan bir balık ağı — Hint ilâhı. 10: Ettiğini bulursun anlamında bir atasözü.

YUKARIDAN AŞAĞIYA : 1: Kıran. 2: Uzaklık bildirir — Başkaları. 3: İnsan grupları — Terzi büyükler. 4: Bayrak. 5: Dilsiz — Gece kulübü. 6: Terzi işte — Onunla kumaş yapılır. 7: Terzi boyun eğme — Terzi seçici. 8: En büyük mektep. 10: Tarla birimi — Kuzey Atlantik paktı. 11: Ana — Terzi yüz metre kare — Bir Asya devleti. 12: Terzi bayram — Terzi hâlâ — Yüz (artık kullanılmıyan çok eski kelimelerden biridir). 13: Geri gelmeli. 14: Bir kadın ismi — Terzi gösterme. 15: Terzi kocaman. 17: Fâkıla — Eski bir silâh. 18: Engel — Eski. 20: Boş sanan.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ :

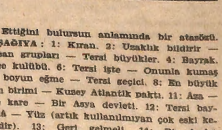

KARİKATÜR

YAZISIZ

Hep beraber banyo yapmak istemişlerdi.

YAZISIZ

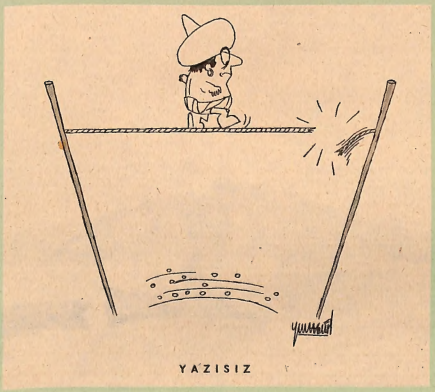

YAZISIZ

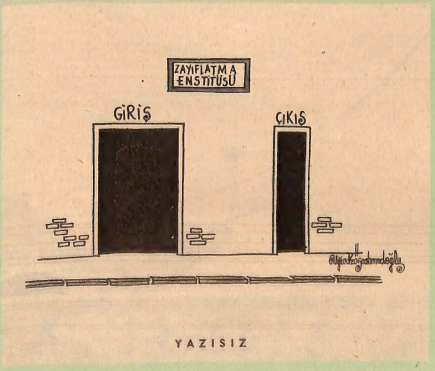

YAZISIZ

Kumarda kaybedince.

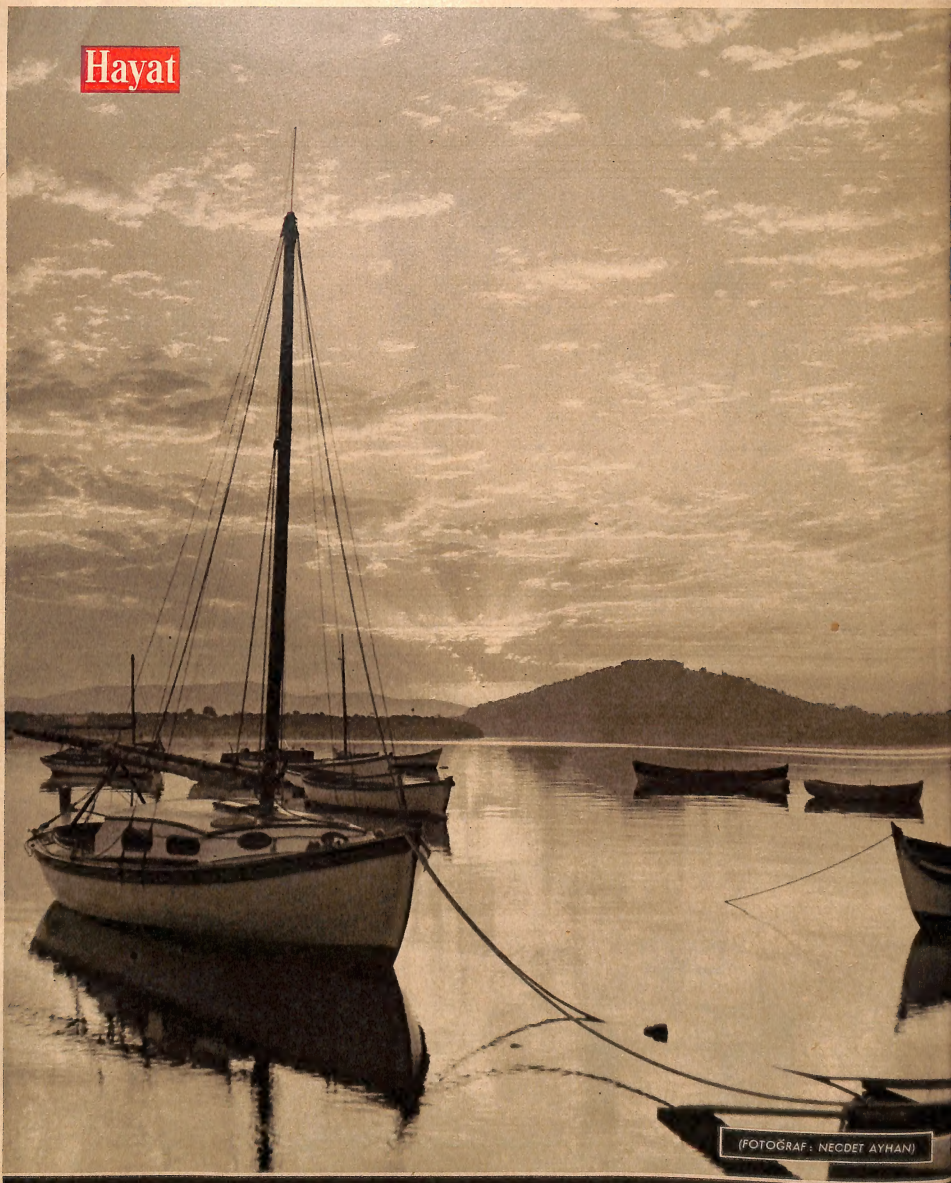

(FOTOĞRAF : NECDET AYHAN)

Uyanan tabiat — Kıyı şehirlerinde tabiat, yazın denizin tatlı mırıltıları ile uyanır. Kıyı şehirlerinin çiçekleri, yelken açan kotralarla sarpiler; kıyı şehirlerinin süsü, masmavi suları benekliyen renk renk kayıklardır. Bunlar bütün bir kışı bazan rüzgâr tutmıyan bir körfezde, bazan da karaya çekilmiş olarak geçirdikten sonra ilk yaz güneşi ile tekrar kıpırdamağa, rüya ve şiir dolu günlerle gecelere hazırlanmağa başlarlar. Burgazadası önlerinde, Maltepe sırtlarından doğan mayıs güneşini selâmlıyan bu tekneler, denizin hafif bir bahar rüzgârı ile kımıldanan çiçek açmış ağaçlarıdır. Az sonra gün daha yükselecek, Heybeli'nin ve Kaşıkadası'nın kırmızı topraklarını benekliyen yeşilliklerden esen rüzgârla canlanacak olan sular akşar gibi teknelere vuracaktır.